Jaargang 110. Dingsdag, 14 October 1851. No. 8

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat het BUREAU van STEMOPNEMING in de gemeente *Groningen*, Hoofdplaats van het Hoofddistrikt *Groningen*, aan deze VERGADERING, ingevolge art. 68 der Wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* 37) tot REGELING van het KIESREGT ENZ., heeft gezonden de **PROCESSEN-VERBAAL**, bedoeld bij art. 52 en 67 der gemelde Wet, wegens de INLEVERING op den 10den en de OPENING op den 11den dezer van de STEMBRIEFJES voor de VERKIEZING van een **LID** van de **TWEEDE KAMER** der **STATEN-GENERAAL**; dat uit laatstgemeld Proces-verbaal onder anderen blijkt, dat van de ingeleverde 555 briefjes uit de gemeenten *Groningen*, *Haren*, *Hoogezand*, *Sappemeer* 552 zijn aangenomen en 3 van onwaarde verklaard; dat alzoo de volstrekte meerderheid was 277; dat bij die stemming de volstrekte meerderheid heeft verkregen en alzoo tot Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is benoemd de Heer **STEVEN BLAUPOT TEN CATE**, te *Hoogezand*, op wien 356 stemmen zijn uitgebragt; dat voorts 6 en meer stemmen zijn uitgebragt op de na te melden personen, te weten: op de Heeren J. D. VAN HERWERDEN, te *'s Gravenhage*, 90; G. DIEPHUIS, te *Winschoten*, 37; Mr. A. OUDEMAN, 14; Jhr. Mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN 10 en DE STURLER 6; terwijl al de overige stemmen op verschillende personen verdeeld waren; en dat, ingevolge art. 69 der gemelde Wet, afschrift van de Proces-verbaal terstond is aangeplakt en ter Secretarij der gemeente voor een ieder ter inzage nedergelegd.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 13den October 1851.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

Het bevestigt zich, dat de Hannoversche Ridderschap hare zaak bij den Duitschen Bond *gewonnen* heeft. De Bond heeft daarop een besluit genomen, strekkende om de uitvoering der nieuwe organieke wetten door de Hannoversche regering te verhoorsen.

Te Berlijn is eene verandering in het armwezen op handen. Men heeft het voornemen, om de leden der armbesturen tot stedelijke ambtenaren te verheffen, en als zoodanig te bezoldigen. Zij kunnen zich dan geheel aan hunne belangrijke betrekking wijden, en met de stedelijke regering in volkomen overeenstemming handelen.

WEENEN, 7 October.

De jongste *W. Zeitung* bevat eene lange lijst van uitgedeelde gunsten en benoemingen door den Keizer op zijne reis in Italië gedaan. — Eene lijst van anderen aard bevat de *Presse* van heden: te weten van vonnissen tegen 38 voormalige afgevaardigden van den Hongaarschen landdag; allen werden ter dood veroordeeld, maar bij wijze van gratie is de straf aanzienlijk verminderd.

Vorst *Metternich* ontving den 2den dezer een bezoek des Keizers, kort na diens wederkeering uit Italië, en den volgenden dag wilden anderen hem een bezoek van zeer verschillenden aard brengen, hetwelk echter niet werd afgewacht. Een dagbladje had zich namelijk de ongepaste aardigheid veroorloofd van aan te kondigen, dat de vorst alle panden beneden de twee gulden zou inlossen, en honderden ligtgeloovigen uit de lagere volksklasse stroomden naar zijne woning, om die weldaad deelachtig te worden. De politie had zelfs nog al eenige moeite om de misleiden uit hunne dwaling te brengen en te verwijderen.

Berigten uit de Ukraine zeggen, dat de oogst van alle gewassen aldaar ongemeen vruchtbaar is uitgevallen, en de prijzen zoo sterk gedaald zijn, dat bijna niets verkocht wordt.

FRANKFORT 10 October.

Sedert eenige dagen zijn de gedelegeerden der Katholijke vereenigingen van Duitschland te Mainz vergaderd. Hun getal is ruim 200. De bijeenkomsten worden telkens door eene groote schare belanghebbenden bijgewoond. In den avond van den 9den kwam uit een der gasbekken eene zoo felle vlam, dat velen in den eersten schrik onder het roepen van brand vlugtten, al de anderen, 4- à 5000 in getal, stroomden met veel drift naar buiten; 7 vrouwen werden in het gedrang het leven en een groot aantal personen werd gekwetst.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 9 October.

Het gebouw der groote tentoonstelling is Maandag door 1 15 (zijnde ruim 40,000 meer dan op den druksten dag van dezen zomer), bezocht.

Dingsdag bezochten nagenoeg 110,000 personen het gebouw der Tentoonstelling, waarvan de meesten zeer weinig gezien hebben. De massa op zich zelf wordt, zoo als de *Times* aanmerkt, eene tentoonstelling. Men moet zich intusschen met dankbaarheid verwonderen, dat er sedert nu zes maanden en vooral onder de nooit gekende drukte van rijtuigen en menschen, dezer dagen, nog geen enkel ongeluk is voorgevallen, hetzij buiten, hetzij binnen het gebouw. De genomene maatregelen werken voortreffelijk en de zwakken en bejaarden zijn er politiedienaren geplaatst, ten einde hen bij het overstappen van straten of gevaarlijke plaatsen te beveiligen. Het is tevens te verwonderen van waar al de publieke rijtuigen, cabriolets en omnibussen gekomen zijn, die zulk een menschenstroom ontvangen en heen en weder voeren.

Er waren groote weddenschappen aanhangig, zelfs, naar men zegt, ten bedrage van 100,000 £, dat de tentoonstelling op een dag nimmer door 100,000 menschen zoude worden bezocht.

Toen het drukst des bezoeks bemerkte men plotseling, dat de hertog *v. Wellington* in het glazen paleis was verschenen, waardoor een algemeen gejuich en gedrang ontstond, hetwelk echter aan het andere einde des gebouws verkeerd werd voor eene beweging van dreigend gevaar, zoodat velen naar buiten stormden; ook de hertog verwijderde zich spoedig; het misverstand werd weldra opgehelderd en de orde was even zoodra hersteld.

Gisteren beliep het aantal 109,760 personen en de ontvangst bedroeg 5283 p. st. Alles ging weder in de beste orde toe. Men oppert op nieuw het denkbeeld om het gebouw als een sieraad der hoofdstad in wezen te houden. Men zou het niet op eene der voornaamste wandelplaatsen, die zijn grootendeels hare bestemming zou missen, dan zou het denkbeeld ongetwijfeld verwezentlijkt worden. — Gisteren zijn aan een' der uitgangen toebereidselen gemaakt voor het vervoer der voorwerpen.

De *Times* wenscht nog altijd, dat de sluiting Zaturdag aanstaande met eene of andere plegtigheid geschiede, doch velen gelooven dat zulks tot te groote opgewondenheid aanleiding geven kon, vooral daar het denkbeeld van de tentoonstelling te verliezen, reeds zooveel indruk maakt.

— In den loop van Zondag en Maandag j.l. zijn vele schepen, uit alle streken der wereld, op de rivier binnengekomen. Dingsdag ochtend werden 112 schepen aan het tolkantoor aangegeven, en Woensdag telde men er nog 75, makende met de 106 Maandag aangegevene het buitengewoon getal van 293 binnenklaringen in de haven van Londen, in slechts drie dagen. Men weet zich daarvan geen voorbeeld te herinneren. De lossing van zoo vele bodems gaf natuurlijk eene drukte en gewoel op de rivier en in de dokken, waarvoor de gewone maatregelen van orde te kort schoten, zoodat de overheid eenige bijzondere voorschriften voor deze gelegenheid heeft moeten uitvaardigen, ten einde moeijelijkheden in het verkeer te verhoeden.

— De weddingschappen zijn, gelijk men weet, zeer in zwang in Engeland, en zoo sterk is die manie van het „edele Engelsche volk," dat het soms de grootste wreedheid kan begaan om eene weddingschap te winnen. Onlangs viel een man in de Theems; hij spartelde geweldig, want hij was geen goed zwemmer. „Ik wed, dat hij den oever bereikt," zei een der toeschouwers. — „Ik wed, dat hij verdrinkt," riep de ander. — „Ik wed 20 guinjes, dat hij zich redt." — „Aangenomen." — De hoop toeschouwers groeit aan; er worden ontzettende geldsommen op het leven van den armen drenkeling verwed. Intusschen wordt bij gezien door twee schippers, die hem naderen om hem te redden. „Laat af; er is om gewed!" riep men' van alle kanten. Op het hooren dezer woorden staakten de schippers hunne vaart. De ongelukkige zwemmer verdronk.

— Het adres van *Kossuth* aan de demokraten van Marseille heeft ook in Engeland op de voorstanders zelven van den gewezen dictator van Hongarije, een' zeer ongunstigen indruk gemaakt. De ministeriële *Globe*, die zich onder zijne warmste voorstanders schaart, beweert dat *Kossuth* dat adres niet zelf gesteld, en bij zijne gebrekkige kennis van de Fransche taal, niet regt geweten had wat het inhield. — Dit komt inderdaad zeer waarschijnlijk voor.

(De Oostenrijksche ministeriële bladen laten natuurlijk niet na, de huldebewijzen te laken, die de gemeenteraad van Londen *Kossuth* wil aandoen. Zij betreuren diep het gedrag van Engeland, dat in deze aangelegenheid gehoor geeft aan de inblazingen van hartstogt en haat. Daarentegen zijn zij vol erkentelijkheid jegens de regering der Fransche republiek, en prijzen te regt de loijauteit door dat bestuur bij deze gelegenheid aan den dag gelegd jegens eene regering als de Oostenrijksche, die door hare behoudsgezindheid aan Europa onschatbare diensten bewijst.)

Er zijn hier inschrijvingen geopend voor „een *Kossuth*-fonds", onder beheer van lord *Dudley Stuart*, de heeren *Gilpin*, *Cobden* en *Witton*.

— De sterrekundigen *Baud*, vader en zoon, van het observatorium der hoogeschool van Harford in Amerika, hebben een' derden ring van de planeet Saturnus ontdekt.

— Een ondernemend man uit New-York, de heer *Reijnolds*, stelt voor, om een' electro-magnetischen telegraaf door den Atlantischen oceaan te leggen. Hij berekent den afstand tusschen Kaap Canso, boven Halifax, op de Amerikaansche kust, en het naastbij gelegen punt van Ierland bij Galway, op niet meer dan 1,600 mijlen, en de diepte gemiddeld op 800 voeten; hij meent, dat een kabel van vier draden, goed in gutta percha geïsoleerd, honderden jaren zou kunnen duren; dat het gewigt niet meer dan 10,000 tonnen beloopen zou, behalve de ijzeren ankers à 1500 tonnen. Volgens hem, zouden de noodzakelijke onkosten tot het daarstellen van dit werk nog geen 3 millioen dollars bedragen.

— Te Buffalo heeft een brand gewoed, waardoor ruim 500 gebouwen zijn vernield; de schade wordt op 500,000 dollars geschat.

Van den 10den. De Koningin en Prins *Albert* zijn gisteren ochtend te Liverpool aangekomen en aldaar met onbeschrijfelijke vreugde ontvangen.

— De vermeerdering der rijks-inkomsten gedurende het jongst verstreken kwartaal boven gelijk tijdvak van het vorige jaar bedraagt nagenoeg 60 000 £, en zulks in weerwil van de vermindering der belasting op koffij, hout, suiker, steenen en zegel.

— Ten gevolge van het regenachtige weder, is het gebouw der tentoonstelling gisteren door slechts 90,813 en heden tot 2 uur door 39,100 personen bezocht.

Te New-York is men voornemens in het volgende jaar insgelijks een uit ijzer en glas zamen te stellen tentoonstellingsgebouw op te rigten, doch van minderen omvang dan dat in Hydepark. Oostenrijk, Rome, Spanje en eenige Duitsche staten hebben reeds het voornemen te kennen gegeven, om daaraan deel te nemen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 October.

Indien de zetregels in de spreekwoorden: „Waar rook is, is vuur"; „men noemt geene koe bont, of er is een vlek aan", en andere soortgelijke vervat, steeds doorgingen, zoo zou men moeten gelooven, dat er gewigtige gebeurtenissen op til zijn. Het schijnt, dat de President door een deel zijner vrienden, die den tegenwoordigen toestand hoe langer hoe ondragelijker vinden, tot beslissende maatregelen gedreven wordt. De dagbladen spreken op min of meer verbloemde wijs daarover, en de bijzondere brieven deelen de omstandigheden der ontwerpen mede, tot welke men hem wil overhalen.

— De heer *Dupin* heeft onlangs, in het landbouwkundige congres van het departement van de Nièvre, weder eene belangrijke staatkundige redevoering uitgesproken. De genoemde staatsman heeft zich bij die gelegenheid zeer sterk uitgelaten over de lauwheid dergenen, die bevoegd zijn om aan de verkiezingen deel te nemen, doch van dit regt geen gebruik maken. Onder anderen heeft de heer *Dupin* dier zake het navolgende gezegd:

„Zoodra in eenigen Staat ieder *wordt geroepen* om zich te bemoeijen met de openbare aangelegenheden, behoort ieder dat ook *te doen*; anders, als de goedgezinden stil te huis blijven en met de armen over elkander geslagen afwachten wat er zal gebeuren, *zegevieren de slechten.* Deze laatsten toch, wel ver van die werkeloosheid na te volgen, verdubbelen hunne krachten in het stichten van kwaad, en kunnen meester van het slagveld blijven.

„Bereidt u dan voor op alle mogelijke rampen; maar, ingeval dat geschiedt, heft dan ook geene klaagliederen aan: want gij zelven zijt er de schuld van; gij alleen hebt den grooten misslag begaan.

„Ik rigt deze woorden ook tot burgers van steden, welke zich mogten beklagen over de slechte zamenstelling van hunnen stedelijken raad. Zij mogen de schuld daarvan niet aan de Regering wijten; want het zijn de burgers zelven, die den raad hebben benoemd. Is mitsdien de raad slecht zamengesteld, dan moeten de burgers dit aan zich zelven wijten, naardemaal uit hunne handen, en daaruit alleen, redding mogelijk is. Gaat toch, u allen roep ik dit ten ernstigste toe, naar de verkiezing, en benoemt eerlijke lieden, die uw vertrouwen waardig zijn en bekwaamheid bezitten om de stedelijke belangen te behartigen."

— Men organiseert thans een' pleiziertogt over Syrië en Palestina; de reis zou drie maanden duren.

— Men houdt zich bezig met het organiseren eener electrische telegrafendienst tusschen Marseille en Londen.

Van den 10den. Onze hoofdstad verkeert in eene ministeriële crisis. De heer *Carlier*, prefect van politie, heeft zijn ontslag gevraagd, ten gevolge van een artikel in den *Constitutionnel*, 't welk men wil weten, dat uit de pen van *Louis Napoleon* kwam. De heer *Leon Faucher* heeft ook zijne portefeuille nedergelegd, als het gevolg van oneenigheid met den president over de wet van den 31sten Mei, en is daarin ook door zijne collega's gevolgd.

Welk ministerie zal thans volgen? — Men spreekt van allerlei ministeries, doch ook van het aanblijven van het kabinet *Leon Faucher*. Dit laatste is wel het meest wenschelijke en vermoedelijke.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 October.

Den 6den dezer is het koninklijk athenaeum alhier, ingevolge de wet van 1850 op het middelbaar onderwijs nieuw ingerigt, plegtig geopend. De gouverneur der provincie, de heer *Liedts*, hield daarbij eene aanspraak. „Volksonderrigt, — zeide hij, — is eene heilige schuld, in onze constitutie ingeschreven ten laste van den Staat. Vrijheid van onderwijs is eene behoefte onzes tijds, maar verlangt men die, dan moeten nevens de dikwijls kortstondige partikuliere inrigtingen van onderwijs openbare bestaan, als meer duurzame bronnen van licht, zonder welke buitendien ook de eenheid der doelen van het onderwijs zou verloren gaan."

Hij herinnerde vervolgens, dat de nieuwe wet op het middelbaar onderwijs hevig was aangevallen, dat men zelfs zoo ver gegaan was, van aan den Staat de geschiktheid en de bevoegdheid zelfs tot het geven van onderwijs te betwisten. Dan vervolgde hij:

„Deze aanvallen zullen een goed gevolg hebben, namelijk de onderwijzers aan de staatsscholen en het staatstoezigt steeds wakker te houden. De Staat heeft er oneindig groot belang bij, in deze worsteling niet te worden overwonnen, en daarom vergt hij veel van de onderwijzers, die niet alleen met de gaven huns verstands, maar door geheel hun zedelijk bestaan het werk der Regering moeten ondersteunen; veel ook van de leerlingen, die door leerzaamheid, maar ook door goede zeden en vroomheid de school in de oogen des lands tot eere behooren te strekken."

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 10den October.

Heden is o. a. verslag uitgebragt op een aantal verzoekschriften, en wel 1) op dat van Gedep. Staten van Noord-Holland, verzoekende eene wetsbepaling voor de verordeningen van de heemraadschappen en polderbesturen. Dit adres is nedergelegd ter griffie en verzonden aan den minister van Binnenlandsche Zaken, met verzoek om inlichting; —

2) van *J. S. Bruins c. s.*, te Baflo; *S. K. Noordhof c. s.* te Middelstum; *H. J. Zijlma c. s.*, te Leens; *H. Klein c. s.*, te Loppersum; *A. Oudeman Bonthuys c. s.*, te Stedum; *J. P. Mulder c. s.*, te Sappemeer; allen verzoekende opheffing van accijnsen op de eerste levensbehoeften, door eene inkomstenbelasting, en accijnsen op andere onderwerpen; — ter griffie en verzending aan de commissie van rapporteurs;

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal zullen zich Maandag den 13den October bezig houden met het onderzoeken van de ontwerpen der negen begrootingswetten.

Dingsdag den 14den October, des middags te 2 uur, zal de Kamer eene zitting houden.

De bij de Tweede Kamer ingediende ontwerpen op de zamenstelling van de regterlijke magt en het beleid der justitie, en op de verantwoordelijkheid der hoofden der ministeriële departementen, zijn gelijkluidende met die, welke in de vorige zitting aan de genoemde Vergadering zijn voorgedragen.

Het dezer dagen aan de Staten Generaal aangeboden ontwerp van wet op het armbestuur is verdeeld in acht hoofdstukken: I. Van het armbestuur; II. van het domicilie van onderstand; III. van de regelen bij het ondersteunen van behoeftigen; IV. van het verhaal van verleenden onderstand; V. van subsidiën uit fondsen van burgerl. gemeenten aan instellingen van weldadigheid; VI. van bedelaars en landloopers; VII. van de uitspraak over geschillen; VIII. algemeene en slotbepalingen.

(Wij zullen nader de hoofdbepalingen dezer belangrijke wet mededeelen.)

Bij het ontwerp der wet op de regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië wordt voorgesteld, om uiterlijk op den eersten Januarij 1854 het Nederlandsch muntstelsel, bestaande uit de zilveren standpenningen (*f* 2,50, *f* 1, en *f* 0 50) eene zilveren pasmunt; — eene koperen pasmunt en de gouden negotie-penningen, in Nederlandsch Indië in werking te brengen. Aan de houders van dubbelde, enkele en halve duiten van Nederlandschen of Nederlandsch-Indischen muntslag zal gelegenheid worden gegeven, om dezelve in te wisselen tegen zilvergeld, of tegen recepissen van 120 duiten voor een gulden, of zoo er gaten in de duiten zijn geslagen, in verhouding van 200 voor 100 ter verwisseling aangeboden.

Deze recepissen zullen, zoo wel als die van den jare 1846, zoodra de beschikbaar komende middelen dit toelaten, worden ingewisseld tegen zilvergeld, gulden om gulden, of tegen wissels op het departement van koloniën in Nederland, af te geven tegen een door de concurrentie te bepalen koers.

Men rekent, dat de in te wisselen recepissen en duiten zullen beloopen eene waarde van 32 millioenen, en dat voor de operatie, met de onkosten, in eene behoefte van *f* 33,250,000 zal moeten worden voorzien.

De middelen, om dit kapitaal te vinden, worden aldus geraamd: gedeponeerd zilver *f* 4,000,000; opbrengst van ingetrokken kopergeld *f* 7,250,000; overschot van 1850 en 1851 *f* 3,000,000; inkrimping van administratief kap. *f* 2,000,000; — geraamd overschot van 1852—1855 *f* 12,000,000; en *f* 5,000,000, waarvoor zullen worden uitgegeven obligatiën à *f* 1000 rentende 4 ten honderd, aflosbaar bij uitlotingen en voor welke renten en aflossingen

jaarlijks zal worden beschikbaar gesteld een bedrag van *f* 400,000.

Het dezer dagen door de regering bij de Tweede Kamer der Staten Generaal ingediende wets-ontwerp op de jagt en visscherij bevat hoofdzakelijk het volgende:

Tot het jagen of visschen wordt vereischt eene acte, op de eerste vordering te vertoonen, alsmede eene schriftelijke vergunning van den eigenaar. Het jagt- of vischregt kan door de eigenaars der gronden of wateren worden afgekocht tegen eenen prijs, bij verschil door de regtbank te bepalen. Bij vervreemding kan het jagt- of vischregt niet van den eigendom worden gescheiden. De jagt- of vischactes worden, volgens model, verleend door de commissarissen des Konings in de provinciën en zijn voor het geheele rijk van kracht. Zij kosten, behalve zegel, eene algemeene jagtacte *f* 20, voor zekere jagtbedrijven alleen *f* 5; eene algemeene vischacte *f* 5, voor een enkel vischtuig *f* 2.50. In elke provincie wordt door de Staten, onder 's Konings goedkeuring, een reglement vastgesteld.

De zalmvisscherij wordt afzonderlijk geregeld. Geene jagtacte wordt vereischt voor het schieten van schadelijke vogels in tuinen, enz. en voor het jagen van den eigenaar in zijne afgeslotene eigendommen. Geene vischacte wordt vereischt voor hem, die den houder eener vischacte in het hanteren van een vischtuig behulpzaam is, voor het bevisschen van den eigenaar in afgeslotene wateren en voor het visschen met den hengel *in de hand*. Jagtacten worden geweigerd aan marechaussées, politie-dienaren, kommiezen, veld- en boschwachters, jagtopzieners, personen onder curatele, kinderen beneden de 18 jaren, onbevoegden tot het dragen van schietgeweer, hun die een onteerend vonnis hebben ondergaan. Alle pogingen of middelen om wild te bemagtigen of te dooden op eene wijze niet vermeld in art. 15 der wet, is verboden. Het is verboden te jagen des Zondags, voor zonsopgang en na zonsondergang, op de sneeuw, bij hoogwater, binnen eene afgepaalde eendvogelkooi, alsmede buiten den jagttijd. Het is verboden, nachtegalen te vangen en hare nesten te verstoren, de eijeren van wild op te rapen, verkoopen en vervoeren, kuit van visch op te vangen, den kuit van de zegen uit het water te halen zonder die om te keeren, te visschen onder het ijs, of door bedwelmende middelen, of door keernetten of met harpoen of strikken.

Verkoop of vervoer van wild of visch 14 dagen na de sluiting van den jagt- of vischtijd is verboden. Vervoer wordt vergezeld binnenslands door eene verklaring van oorsprong, en van buitenslands door een transito-paspoort. Voor het vangen en dooden van schadelijk gedierte op Nederlandschen bodem worden de volgende premiën toegekend: voor een' moervos *f* 1,50, vos *f* 1, jonge dito 75 cents, marter, fluwijn, bunsing, hermelijn of wezel 30 cents, arend *f* 1, groote valk of havik 75 cents, kleine dito, sperwer, wouw of buizerd 30 c., ekster, narkolf of gaai 15 c. De eigenaar eener zwanendrift, eendvogelkooi of duiventil moet die, tot bewaring van zijn regt, jaarlijks laten registreren; die registratie is kosteloos. De minister van binnenl. zaken stelt aan en ontslaat de opzieners der jagt en visscherij, de Koning regelt hun aantal en hunne bezoldiging. De overtredingen der wet en der verordeningen, waartoe zij aanleiding geeft, zijn *f* 10 en het dubbel *a.* voor opzieners, *b.* des nachts, *c.* bij feitelijken wederstand, *d.* bij meer dan vier personen, *e.* bij recidive, en *f.* bij het gebruik van verbodene wapenen, tuig of middelen. De boete is *f* 50 wanneer de overtreder zich onkenbaar heeft gemaakt of eenen valschen naam opgeeft, en ook wegens het bezigen van tirassen; alles met verbeurdverklaring, ten behoeve van den beheerder, van het jagt- en vischtuig en het onwettig gevangene.

Verboden jagt- en vischtuig wordt vernield. Onbekende overtreders kunnen aangehouden, naar den naastbij zijnde officier van justitie of hulpofficier gebragt en door deze tegen borgtogt ontslagen, of ook op een bevel van voorloopige aanhouding in hechtenis genomen worden. Bij niet bekrachtiging binnen zes dagen van dit bevel door de regtbank, wordt de aangehoudene ontslagen. De boeten worden genoten voor 2/3 door den beheerder en 1/3 door het fonds tot onderstand van gebrekkige opzieners, hunne weduwen en weezen. De beheerder kan de regtsvordering voorkomen door het betalen van het maximum der boete. Alle vervolgingen ter zake van deze wet vervallen na verloop van een jaar, en de straffen verjaren na verloop van twee jaren. De tegenwoordige wet treedt in werking den 1sten Julij 1852; op dat tijdstip vervalt de wet van den 11den Julij 1814.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van den 7den dezer heeft de commissie voor de verzoekschriften, bij monde van den heer PROVO KLUIT, o. a. de navolgende verslagen uitgebragt:

1) De kerkeraden der Christelijke Afgescheiden gemeenten te Amsterdam, Houwerziil en Zoltkamp, Niezijl, Zevenhuizen, Westergeest, Aduard, Thesinge, Bedum, Leens, Warffum, Minnertsga, Garrelsweer, Loppersum en Wirdum, Uithuizermeeden, Ulrum, Schildwolda, Harlingen, Driesum, Wouterswoude en Damwoude, Ten Post, Winsum, Appingedam, Rotterdam, Krewerd, Oenkerk, Meppel, Zuidbeijerland, Dokkum, 't Zandt en Spijk, en Bierum, hebben bij 28 gelijkluidende adressen ingezonden een afschrift van de door hen aan den Koning aangeboden gelijkluidende adressen, waarbij zij den Koning eerbiedig verzoeken, dat, ter voorziening in de behoeften voor de uiterlijke eeredienst van hunne gemeenten, in den aan te bieden staat van begrooting een post, naar gelang der behoeften te bepalen, worde uitgetrokken.

De adressanten verzoeken aan deze vergadering, om van gemelde aan den Koning gerigte adressen te willen kennis nemen, en dezelve ter gelegener tijd te willen ondersteunen.

De commissie voor de verzoekschriften, in aanmerking nemende dat het hier behandelde onderwerp betrekking heeft tot de reeds bij de Kamer ingekomen staatsbegrooting, heeft de eer der vergadering in overweging te geven, om gemelde 28 adressen te verzenden aan de commissie van rapporteurs voor het VIde hoofdstuk der staatsbegrooting, en voorts ter nadere inzage der leden ter griffie te doen nederleggen."

2) *J. D. Elema* en 27 andere ingezetenen van Kantens; *Th. Joh. van der Leij* en 90 andere ingezetenen van Ulrum; *T. W. Poel* en 51 andere ingezetenen van Aduard; *H. L. Bouman* en 39 andere ingezetenen van Meeden; *P. Meijer* en 38 andere ingezetenen van Kloosterburen; *E. B. Bindervoet* en 67 andere ingezetenen van Zuidhorn; *K. D. Beekema* en 45 andere ingezetenen van Warffum; *J. K. de Boer* en 45 andere ingezetenen van Ezinge; *J. M. Martini* en 47 andere ingezetenen van Eenrum, en *G. M. Doornbos* en 74 andere ingezetenen van Bierum, allen provincie Groningen, — klagen dat men te lang aarzelt om den druk der belastingen, door eene heffing naar betere en meer regtvaardige beginselen op te heffen. Zij meenen, dat de Regering in 1848 reeds het onbillijke van sommige belastingen erkende en daarom dan ook beloofde, de accijnsen op de eerste levensmiddelen te zullen opheffen, en dat de Tweede Kamer, in 1849 bij haar adres van antwoord op de troonrede, op eene herziening en verbetering van ons belastingstelsel heeft aangedrongen, zonder dat die toezegging en deze wenschen tot dusverre zijn verwezenlijkt.

De adressanten verzoeken, dat de Vertegenwoordigers van de natie eindelijk toch eens mogen besluiten tot het afschaffen van de accijnsen op de eerste en noodzakelijkste levensbehoeften, en het daardoor ontstaande tekort bij de schatkist aan te vullen door eene belasting op het inkomen, en wel speciaal van die kapitalen in de eerste plaats, welke thans nog onbelast zijn; en verder, in plaats van op de eerste levensmiddelen een' accijns te heffen, dit over te brengen op de koffij, thee, chocolade, tabak, rozijnen, amandelen, citroenen, specerijen, macaroni en vermicelli.

De commissie voor de verzoekschriften heeft de eer aan de Vergadering voor te stellen, om deze drie adressen, als betrekking hebbende op de ontwerpen van de financiële wetten, onlangs aan de Kamer ingezonden, te verzenden naar de eventueel te benoemen commissie van rapporteurs voor die wetten, en verder ter griffie te doen nederleggen ter nadere kennisneming der leden."

3) *E. R. Fokkens* en 58 anderen, uitoefenende het beroep van rijtuigmakers, grofsmeden, zadelmakers, logementhouders, enz., wonende in en bij Groningen, zeggen bij hun adres, dat zij sedert ruim 18 jaren gebukt gaan onder de werking der wet op het personeel van den 29sten Maart 1833, voor zoover zij betrekking heeft op houders van paarden, gebruikt wordende voor rijtuigen op veren of riemen. Zij voeren aan, dat de zware belasting, hierop gesteld, ten gevolge heeft gehad, dat de meeste personen, door welke vroeger rijtuigen werden gehouden, zich dat genot hebben ontzegd. Zij berekenen dat de belasting voor twee paarden en de bedienden, met inbegrip der opcenten, bedraagt *f* 106,26, en die voor een paard *f* 64,86. Bij de aangehaalde wet heeft men, naar de meening der requestranten, alleen het oog op productive sommen gehad, zonder te bedenken, dat hooge belastingen op voorwerpen van weelde gelegd het voorwerp in deszelfs oorsprong vernietigen, en dat hij, die *kan* betalen, niet altijd wil betalen.

De adressanten betoogen, dat, onder de wet van den 28sten Junij 1822, de belasting voor elk paard, gehouden door de uitoefenaars van verschillende bedrijven en neringen voor zoogenaamd gemengd gebruik, bedroeg *f* 7, terwijl bij de wet van 1833 alleen de landgebruiker, hoe aanzienlijk en vermogend hij ook zij, kan volstaan met de betaling van *f* 5 voor een rijtuig met één paard en *f* 16 voor twee paarden; terwijl alle andere bedrijven aan de hooge belastingen onderworpen zijn.

De adressanten beschouwen dat het heilloos gevolg hiervan is geweest, dat een groot aantal fabrikanten, kooplieden, grutters, slagters, enz., die vroeger rijtuigen op veren of riemen hielden, dat gebruik hebben afgeschaft, van welke afschaffing de fabrijks- en ambachtsnijverheid op eene gevoelige wijze de schadelijke uitwerkselen ondervindt. Zij vreezen dat deze schade zal toenemen door de plaatselijke opcenten, die volgens artt. 242 en 246 der gemeentewet, in hunne provincie van 7 tot 25 zullen worden opgevoerd. Eindelijk nog voeren de adressanten als hunne meening aan, dat bij eene matiger belasting, het gebruik van paarden en rijtuigen op veren en riemen weder zal toenemen, waardoor aan de schatkist een hooger rendement dan thans zou verzekerd worden, terwijl daardoor tevens de belangen der nijverheid zouden bevorderd worden. De adressanten verzoeken daarom, dat bij de hervorming van het belastingstelsel inzonderheid moge geregeld worden, dat in de thans bestaande hooge belasting op de paarden gebezigd voor rijtuigen op veren of riemen, in het belang der nijvere standen, eene aanzienlijke vermindering moge worden gebragt.

Bij dit adres is gevoegd eene verklaring van adhaesie, onderteekend door 48 werklieden, welk stuk echter ongezegeld is.

De commissie stelt voor, om, met terzijdestelling van de ongezegelde verklaring, het adres, als betrekking hebbende tot de ingekomen ontwerpen van belastingwetten, ter griffie te doen nederleggen ter inzage der leden, en voorts te zijner tijd te verzenden aan de te benoemen commissie van rapporteurs voor die wetsontwerpen."

'S GRAVENHAGE, 9 October.

Z. M. de Koning is gisteren morgen ruim 6 uur uit deze residentie naar het Loo vertrokken, van waar hij na acht dagen wordt terug verwacht.

— De leden der *vergadering ter reorganisatie van het Israëlitisch kerkgenootschap in Nederland*, zijn ter hervatting der werkzaamheden door hunnen voorzitter op Dingsdag den 28sten October e. k., 's morgens te 11 uur, in een der lokalen van het ministerie van eeredienst bijeengeroepen.

Van den 11den. Bij Zr. Ms. besluiten van den 30sten September en den 4den October zijn de aan den vice-admiraal *E. Lucas*, s's voormalig minister van marine, en aan den generaal-majoor *Voet*, als voormalig minister van oorlog, verleende pensioenen nader geregeld, en gebragt het eerste op *f* 4472, het tweede op *f* 3944 's jaars.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

In uw geacht blad van den 7den dezer maand, no. 80, komt een artikel voor, ten doel hebbende, om mij, bij gelegenheid der ophanden zijnde verkiezing te Groningen van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, aan heeren kiezers aan te bevelen.

Ten hoogste gevoelig voor de onderscheiding, die mij door dit blijk van vertrouwen is te beurt gevallen, mag ik toch niet in gebreke blijven, eenige zinsneden, bij dat artikel voorkomende, eenigzins te rectificeren en toe te lichten.

Zoo wordt onder meer daarbij gezegd, dat ik behalve de gewone werkzaamheden aan mijne in Indië bekleede betrekkingen verbonden, vele wegen heb aangelegd, „onder anderen, den grooten weg van DAENDELS naar de Oostkust heb voortgezet, en eenen anderen uit de binnenlanden over hoog gebergte naar de Zuidkust heb daargesteld; dat ik vele nieuw veroverde streken in kultuur heb gebragt en verschillende fabrieken en gebouwen opgerigt."

Wat het eerste betreft, dat ik op Java vele wegen heb aangelegd, zulks is volkomen waar, maar dit was niets meer dan een noodwendig gevolg van mijne plaatsing in 1830 in een der toen aan het Nederlandsch gouvernement overgegane Vorstenlanden. Het waren uitgestrekte provinciën, waar, tot op dat tijdstip, weinig of niets aan wegen en bruggen was gedaan, en waar dus, vooral toen niet lang daarna ook in die oorden het stelsel van kultuur werd ingevoerd, in de eerste plaats voor het daarstellen van middelen tot vervoer der produkten, door de gewestelijke besturen diende te worden gezorgd.

Dat ik den grooten weg van DAENDELS naar de oostkust van Java zou hebben voortgezet, is echter minder juist. — Alleen ben ik in 1825 door het toenmalig bestuur der residentie Bezoekie in commissie gesteld geweest, om op te nemen, of en in hoeverre bedoelde weg, die bij de poststation Soemberwaroe eindigde, tot Badjoel-matie, op de grenzen van Banjoewangie zou kunnen worden voortgezet; een onderzoek, 't welk echter, uithoofde van plaatselijke bezwaren, toen tot geen gewenscht resultaat heeft geleid, gelijk ook, zoo verre mij bekend is, dat eind wegs nog heden in geen berijdbaren staat verkeert.

Geheel ten onregte zou het dus zijn, zoo iemand uit gezegd artikel mogt opmaken, dat de groote militaire rijweg op Java voltooid is en dit aan mijne bemoeijing toeschreef; 't geen ik, in het belang der waarheid, op deze wijze heb gemeend te moeten rectificeren.

Dat ik vele nieuw veroverde landen onder kultuur heb gebragt, verschillende fabrieken en gebouwen heb daargesteld, is waar, maar ook daarop is ten volle van toepassing, wat ik hierboven, ten aanzien der aangelegde wegen, aanmerkte.

Al dadelijk na het eindigen van den 5jarigen oorlog, in eene der door het gouvernement overgenomen residentiën geplaatst zijnde, is mij met zoo vele andere ambtenaren, de taak te beurt gevallen om aldaar, eerst ondergeschikt, later als resident, verschillende kultures voor de markt van Europa in te voeren, terwijl, waar dit voorkwam of mij zulks werd toevertrouwd, ik mij tevens met den opbouw van de noodige fabrieken en andere werken belastte.

Wat ik in dezen heb verrigt en waaraan, door den schrijver van meergemeld artikel, welwillend te groote waarde wordt gehecht, is gevolgelijk meerendeels op hooger last geschied en alzoo weinig meer geweest dan de vervulling mijner ambtspligten. — Ik wensch mij daarom in geenen deele, als stak in een en ander eene buitengewone verdienste, uitsluitend meer persoonlijk lof te zien toegevoegd; welke dan ten minste even regtmatig aan zoo vele andere ambtenaren zou toekomen, als destijds, onder gelijke omstandighed[en] Java werkzaam waren.

Intusschen heb ik de eer, met achting te zijn

'S GRAVENHAGE, *UwEds. Dienstv. Dien[aar]*
10 October 1851. J. D. VAN HERWERD[EN]

Het Fonds voor de Eeredienst der ... vormden te *Groningen*.

Sinds eenigen tijd verneemt men velerwege over 't beheer van dit fonds geruchten, welke ieder, dien stand van hetzelve ter harte gaat, gansch niet aang[enaam] in de ooren klinken.

Ook ons bereikte dit administratief wangeluid, gevoelen ons er door opgewekt, bij deze den har[telijken] wensch te uiten, dat de gegrondheid dier geruchten onwederlegbaar worde gelogenstraft door een' voor de ge[meente]leden open te leggen *staat van 't beheer en den st[aat van] dit belangrijk Fonds.*

Wie eene hem opgedragene gestie ordelijk voert dunkt ons, geen oogenblik aarzelen, ja, 't zich t[ot] aangenamen pligt maken, hun inzonderheid, die 't on[s] er van tot een goed doel bijeenbragten, op hun bill[ijk] zoek, daarvan volledige inzage te verschaffen; en zo[u] in deze aangelegenheid, de openbaarheid, naar eis[ch] den tijdgeest, geene heilrijke gevolgen hebben? — w[ij] nen ja; bevreesd, als we zijn, dat, zoo haar weldad[ig] hier langer onder de korenmaat blijft, zulks op [de] komstige bijdragen voor 't onderwerpelijk fonds een' nadeeligsten invloed zal hebben.

GRONINGEN, 11 October 1851. PHOSPH[...]

Vrijheid en Orde in handel en wand[el].

Met genoegen hebben wij het stuk van de begaa[fde pen] des heeren PICCARDT, getiteld *Graanhandel*, voork[omende] in de *Groninger Courant* van Dingsdag den 7den de[zer, no.] 80, gelezen, en ofschoon wij daarmede niet zoo geheel overeenstemmen, twijfelen wij niet aan Z.Eds. eerl[ijke] welmeenende bedoelingen.

De heer P. strijdt op een gunstig terrein aan het des sterksten voor de rijke en, zoo wij meenden, doo[r] vrijzinnige staatsinstellingen, bevredigde landbouwers treedt op voor menschen van een toenemend gezag en in die de hen omringende ingezetenen hetzij ambachts- of n[ering]doende lieden, veel goed en kwaad kunnen doen, en dan ook dikwerf door toevoeging: „wij kunnen ook door ren geholpen worden", zelfs bij de zoogenoemde vrije ste[mming] van leden voor de gemeentebesturen, hebben doen gevoel[en]. heer P. staat dus aan het hoofd van mannen die hem bijspringen. Wij daarentegen trekken partij voor arme mels, die de Courant niet te zien krijgen en die men in rekening heeft, vooral niet, nu de adel-aristokratie d[oor] geld-arristokratie vervangen is, en regeren zal, zoo la[ng] niet door de intellectualiteit van het volk ontzenuwd. Intusschen zullen wij het wagen, bij het petitioneren om herstelling der graanwet het brood in prijs te doen st[ijgen], ook een bescheiden woord in het midden te brengen belang van onze arme boerenarbeiders, daglooners die geld en gevolgelijk ook geen verstand, invloed of voorsp[raak] hebben. Mogelijk dat wij nog over de wederzijdsche bel[angen] met hunne heeren en meesters kunnen transigeren; mog[t het] gelukken, opdat ook de kinderen der werklieden nog dierlijk voedsel mogten krijgen, dat vele boeren (*sit verbo*) tot dus ver liever aan hunne heem- en jagthonden ven, dan aan arme menschen.

In het stuk *Graanhandel* lezen wij: „Of men al zeg[t] brood is goedkoop — wel wordt er het oor, maar n[iet de] mond door gestreeld. Wat voor den eenen goedkoop voor menigeen veel te duur; alzoo is het ook niet dat iedereen krijgen kan, wat goedkoop is." — Brood tooh in eene wèlgeordende maatschappij voor iedereen werken kan en werken wil, te bekomen zijn; maar di[t] in de dure jaren van 1847, 1817 en vroeger niet alt[ijd het] geval, omdat men de dagloonen niet naar evenredighe[id] prijzen van het brood, meel en andere volstrekt noo[dzake]lijke levensmiddelen regelde. Gaarne zien wij den voorui[tgang] onzer landbouwers, maar betreuren dan tevens den teru[ggang] der daglooners. Wil men beschermende wetten voor den dat men dan ook zorge voor den andere, ten einde de armoede nog niet meer te vergrooten, en onzen gaan[den] geheel te verlammen.

„Weelde is eene belangrijke zaak," zegt de heer P.; weelde wordt magtig veel aan den gang gehouden of gang gebragt." Wij stemmen dit toe; maar het is teven[s] waarheid, dat weelde velen in het verderf stort, en betw[ijfelen] het, of de toenemende weelde en luxe in ons land w[el zoo] wenschelijk is als dit hier wordt voorgedragen. Wij he[rinne]ren ons nog een versje, door een' reiziger op het raadhu[is te] *Stavoren* geschreven, luidende:

Hier woont een vrij en moedig volk,
Dat uit moeras en waterkolk
Verrees, en voor zich zelf de wetten schreef,
Zoo lang het vlijtig was en spaarzaam bleef.
Maar ach! door weelde en pracht gezonken,
Is 't in haar ouden poel verdronken.

En ik meen dat CATS ergens zegt, om van andere ber[oemde] mannen niet te gewagen:

„*Het land was eenmaal rijk, de rijkdom baarde* [...]
En straks verliep de tucht, als zij het meester [...]

Weelde baart armoede en armoede baart list, zo[o ook] ongeoorloofde hulpmiddelen om zich te herstellen, middelen mag de regering *niet* ondersteunen of bevo[rderen]. Door weelde en uitspatting zijn vele landen en steden gegaan; dit was niet allen het lot van „de verwende kin[deren] van *Stavoren*," maar ook hier en elders deed zij heer[lijke ste]den en burgten in puin storten. Ziet slechts om u, hoe zwak om den voorspoed en de weelde te kunnen dragen den een te hoog zeil, en geheele familiën en huisge[zinnen] werden daardoor te gronde gebragt.

Wij stemmen den heer P. echter toe dat weelde har[e goede] stige zijde heeft, en dat hooge graanprijzen en duur niet alleen onze landbouwers doen bloeijen en rijk wo[rden, maar] men dat dit ook weldadig op andere takken van nij[verheid] terug werkt; doch wij vestigen hier niet uitsluitend be[lang] op kamerbehangers, meubelmakers, rijtuigschilders, facturiers, juweliers, goud- en zilversmeden, maar wij ook een' medelijdenden blik op onze boerenarbeiders, dag[looners,] dienstknechten en dienstmeiden, en het is niet te ontke[nnen,] bij eene ondankbare behandeling, wordt de handenarbe[id] niet billijk beloond, en het werkvolk zonder eenige toe[zigt] of zedelijke leiding, in de gure herftavonden van vuur en ontstoken, wordt veelal met minachting door de boeren rinnen behandeld, en niet zelden mishandeld. — Maar zal ons tegenwerpen: „dat kan bij lage graanprijzen goed geschieden als bij hooge, en bij hooger afzet de boeren ook beter voor hunne werklieden zorgen, dan gering inkomen.! — *Kunnen* ja! maar geschiedt dat oo[k?] ondervinding leert ons het tegendeel. Professor UILK[ENS] de: „de boer ziet op den gulden;" thans zegt men: „ ziet op den cent", en de weelde door hem op den weg ten gespreid, is geenszins de maatstaf der weelde, die bij zijn[e ar]beiders en werkboden heerscht; daar heerscht armoe[de en] gebrek!

„Hoe meer algemeene weelde er in een land bestaa[t,] te rijker moet het geacht worden te zijn; van hier, zie[t men] in een arm land geen weelde, dan bij maar enkelen," heer P. Vergeef het ons, wij beschouwen deze schil[dering] als een' regenboog op eene donkere wolk, die zich we[l] en prachtig verheft, wel het gezigt streelt, maar niet d[e] voedt, en eigenlijk schijn zonder wezen is. Waar vindt meer weelde en praalvertooning dan in de groote steden den, Parijs en andere, en waar bitterder armoede tevens gens wordt meer koude en honger geleden, dan dáár, waar verbazende rijkdommen als opgehoopt liggen en door weinigen bezeten wordt. Doch laten wij ons tot Neder[land] nog liever tot deze onze gewesten bepalen. — Reist van *Dollard* naar de *Zuiderzee* door de beste kleistreken van [Gro]*ningen* en *Friesland*, gij vindt er zeer welvarende en

...nde landbouwers, doch zeer arme dagelooners; kleine hoeven bestaan er niet meer, deze zijn à la NAPOLEON bij de grootere gelijfd, en de kneuterboertjes, die vroeger een paar bunders land bezaten, en daarop met hunne huisgezinnen werkten en leefden, zijn thans tot arme dagelooners afgedaald. Men vindt er onder de grondbezitters wel groote weelde, rijkdom en welvaart, maar onder het werkvolk daarentegen groote en toenemende armoede; wij kennen dorpen in het zoo vruchtbare Oostdongeradeel, van nog geene 1000 zielen, die jaarlijks meer dan 3000 gld. armlasten moeten betalen; arbeiders, die hunnen besten levenstijd in het zweet des aanschijns voor de heerboeren in de lange zomerdagen voor f 0,70 dagloon op regen kosten moeten werken, en die, hoe vlijtig en spaarzaam ook, op hunnen ouden dag diakenbrood moeten eten. Gaf men hun een stuk gronds naar billijken huurprijs, in productie te beleven, zij zouden veel minder onder de hooge graanprijzen, die men zoo vurig terugverlangt, hebben te lijden, dan thans, nu zij alles kontant van de bakkers en gort- en meelmakers moeten koopen. Reist daarentegen door onze Wouden, door de Friesche greide- en waterlanden, en door Drenthe, en gij vindt er minder rijkdom en weelde, maar ook minder armoede en minder verguld kooper, dat hier voor goud gedragen wordt. Over het algemeen zijn de geringen van den stand daar beter gevoed en gekleed dan op de kleistreken.

Ten slotte zegt de heer P., (want wij durven geen meerdere ruimte vragen:) „Het onbelemmerd en vrij toelaten van vreemd graan is dus voor 4/5 van de bevolking eene niet onverschillige zaak." — Wij willen eens aannemen, ofschoon wij het niet toestemmen, dat dit waarheid was, dan nog zouden wij in het belang der overblijvende 1/5 eene bepaling willen maken, waardoor ook dat gedeelte onzer ingezetenen, aan dure brood zoude kunnen bekomen, om ten minste geen honger te lijden; spek en vleesch wordt in de woningen der daglooners niet meer gezien, en wij spreken dus alleen van brood, gort, meel en boonen. — Wij zouden vóór het invoeren van belemmerende wetten op den invoer van vreemde granen enige roeden gronds aan de daglooners tot hun gebruik willen hebben overgedragen, ter verbouwing van knollen en patelen, kool enz. en een tarief van dagloonen willen hebben vastgesteld, geëvenredigd naar de zetting van het brood, en het dagloon in de maanden Nov., Dec., Januarij en Feb. op de waarde van 4 Nederl. ponden grof roggebrood, in de maanden Maart, April, Sept. en Oct. 6, en in de vier overige maanden 10 ponden; niet dat wij dit overal tot eenen vasten maatstaf willen hebben beschouwd, maar geven dit slechts als eene handleiding om tot eene billijke belooning van den handenarbeid te komen.

Ook wij beschouwen de toenemende welvaart onzer landbouwers als een zegen voor ons land, doch wenschten, dat ook de nijvere werklieden, die geen land en geen geld bezitten, in dien zegen mogten deelen, en de welvaart meer algemeen ware; echter neemt het pauperisme in tegendeel meer en meer toe. Wij zouden ongaarne zien, dat de eene stand door beschermende wetten rijk en vermogend werd, ten kosten en prejudice van andere standen. Wij willen wetten, niet tot heil van enkelen, maar tot heil van allen.

De Ommelander.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Oct., kapit. *Flik* Katharina, van Nantes; *Doesema* Renske Hooites, van Stettin; *Gruppelaar* Hillegina en *Scholtens* Alida Ikina, beide van Newcastle. — Te Texel den 9 Oct., *Sap* voor wijlen *Pust* v. Sicilie, van Suriname; *Ruiten* ..., van Havana; den 10den *Kamminga* de 3 Gebroeders Sikkens, *Olthoff* Jantina, beide van Newcastle. — In het Vlie den 7 Oct., ... v. Christina, van Glückstad. — Te Helvoet den 9 Oct., ... Noordstar, van Grangemouth. — Te Dordrecht den 10 Oct., ... Nijverheid, van Bordeaux; *de Boer* Jantina, van Kiel. — ... Francisco den 15 Aug., *Jaski* Baltimore, van Amsterdam, ... Valparaiso. — Te St. Thomas den 5 Sept., *Bakker* Zeevaart, ... 12den *Jaski* Catharina Johanna, beide van Newport. — Te ... Kingston den 21 Sept., *Brouwer* Ida Gesina, van Newyork. — ... Gibraltar den 26 Sept., *Zwaneburg* Onderneming, van Amsterdam den 28sten *Meihuizen* Jantje Nanninga, van Malaga. — Te ... van Algesiras den 29 Sept., *Boer* Verwachting, van Marseille ... Antwerpen; *Roelfsema* Harmonie, van Catania n. Rotterdam. — ... Ferrol den 22 Sept., *Boerhave* Arendina Elisabeth, van Shields. — Bordeaux 7 Oct., *Pijlo* Hoop en Verwachting, van Segna. — ... den 5 Oct., *Potjer* Eisje, van Rotterdam. — Te Dundee den 5 Oct., *Vos* Catharina Knelsina, van Koningsbergen. — North Shields den 6 Oct., *Gruppelaar* Nijsina, van Amsterdam. — Te Hull den 5 Oct., *Schaap* Beinhard en Elisa, van Amsterdam den 7den *Engelsman* Dina Marchiena, van Riga. — Te Hamburg den 7 Oct.; *Flik* Geerdina Beerta, van Gend; den 8sten de Hoop op Zegen, en *Stuitje* Catharina Luitjarda, beide van ... — Te Bremerhaven den 8 Oct., *Borchers* Maria Christina, van Wangeroog. — Te Swinemunde den 6 Oct., *Bekkering* ...retha, van Hartlepool; *Koerkamp* de 3 Gebroeders, van Hamburg den 7ten *Schaaf* Johanna Jacoba en *Smith* Anccbina Engelina, beide van Amsterdam. — Te Dantzig den 3 Oct., *Nappe...* Elisabeth, van Amsterdam; den 6den *Kniper* Hendrika Hillegina, van Hartlepool; *Leggar* Geertina, van Hamburg. — Te ... den 5 Oct., *Ebes* Grietje, van Bergen; den 6den *Pronk* Gesina, van Hamburg. — Te Flensburg den 7 Oct., *Pronk* v. Wibina, van Petersburg. — Te Memel den 2 Oct., *Stomp* Leentje, Koningsbergen, den 4den *Oosten* Annechiena Antina, van Tonning; *Klein* Alida Margaretha, van Koningsbergen. — Te Bolderaa den 29 Sept., *Pot* Gesina Elisabeth, van Delfzijl; *Hage...* Cornelia Catharina, van Amsterdam; *Jaski* Alida Theodora, Bergen; den 2den *Brouwer* Lummina, van Schiedam. — Te Cronstadt den 3 Oct., *Nobel* Gebina Maria, van Leith. — Te Oldenburg den 4 Oct., *Wolkammer* Eenige Broeder en *Bakker* Annina, beide van Stettin n. Bremen; *Pronk* Roelina, van Kiel, Holland; den 6den *de Boer* Engelina Helena, van Hamburg n. ...; den 7den *Brouwer* de Hoop, van Amsterdam n. Kiel; den *Mellema* jonge Tjalling, van Koningsbergen n. Amsterdam; *Olthoff* Abeldina, van Amsterdam n. Flensburg. — Te Holden den 6 Oct., *Mellema* jonge Tjalling, van Koningsbergen n. Amsterdam. — Te Nijburg den 4 Oct., *Bies* Harmina, van Groningen n. Odensee; *Dril* Jantina Frouwina, van Harburg n. Odensee.

Binnengekomen te Texel den 10 Oct., kapit. *Trip* Libra, van ...; den 11den *van der Bos* Johanna, van Memel. — In het Vlie den 10 Oct., *Frankena* Verwachting, van Newcastle. — Te ... den 11 Oct., *Drent* Anna Catharina, van Rouaan. — Te ... den 9 Oct., *Plukker* Antje, van Riga. — Te Caledonial den 7 Oct., *Smit* Sjaardina, van Petersburg n. Glasgow. — Dublin den 9 Oct., *Dedes* Alberdina, van Amsterdam. — Te ... den 9 Oct., *Drijer* Neptunus, van Hamburg. — Te Kopenhage den 8 Oct., *Douwes* Eendragt, van Amsterdam. — Te Travemunde den 9 Oct., *Brongers* v. Sophia, van Brussel. — ... den 7 Oct., *Meijer* Wilhelmina, van Harlingen.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Oct., kapit. *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Newcastle; den 10den *van der Wijk* Annechina, naar Nantes; den 11den *Bakker* Alexander en *van Wijk* ..., beide naar Petersburg; *Rosema* Annechiena Johanna, naar Bergen; *de Groot* Concordia, naar Drammen. — Van Texel den 10 Oct., *Fokkema* de 3 Gebroeders, naar Londen; *de Jong* ..., naar Hull; *Tap* Klasina Margaretha, naar Oudsoen. — Uit het Vlie den 7 Oct., *Smit* Anna Elisabeth, naar Frederikstadt. — St. Helena den 15 Aug., *Trip* Libra, naar Amsterdam. — ...yn den 6 Oct., *Domminng* Gepkelina Lucretia, naar Hartlepool. — Van Aberdeen den 6 Oct., *Pekelder* vr. Grietje, naar ...stle. — Van Dundee den 8 Oct., *Oostra* Annechiena, naar ... — Van Belfast den 4 Oct., *Wijkmeijer* Margaretha, naar Cardiff. — Van Dundee den 6 Oct., *de Jong* Frouwina Elisabeth, naar Seaham. — Van Hamburg den 9 Oct., *Mulder* Jantina, naar Koningsbergen. — Van Flensburg den 7 Oct., *Visser* Sophia, naar Maldon. — Van Bremerhaven den 5 Oct., *Bos* vr. Maria, naar Dantzig. — Van Assens den 4 Oct., *Bos* ..., naar Amsterdam. — Van Travemunde den 6 Oct., *Giezen* Annina Beerta, naar Odensee. — Van Warnemunde den 4 Oct., Alida Eiselina, naar Bogensee. — Van Dantzig den 3 Oct., Margina Wilhelmina, naar Amsterdam; *Smit* Anna Jantina, ...; den 4den *Klontje* Meinsina, naar Amsterdam; van *Werff* Jandina, naar Bremen; den 5den *Bakker* Jonge Tijs, Amsterdam. — Van Kroonstad den 30 Sept., *Bokkering* Catharina, naar Newcastle; den 30ten *de Jonge* Hendrik, naar Rotterdam. Vertrokken van Helvoet den 11 Oct., kapit. *Glim* Hendrika Maria, naar Petersburg; *Prins* Lammechiena, naar Dantzig.

HARLINGEN, 11 Oct. Binnengekomen den 10den kapit. *Frankena* ..., van Newcastle; *Reelfs* Josina Wilhelmina, van Amsterdam; den 11den *de Grooth* Houthandel, van Christiaansand. — ... den 7den *Smit* Anna Elisabeth en *de Grooth* de 3 Gebroeders, beide naar Noorwegen.

...KAMP, 12 Oct. Binnengekomen den 10den kapit. *Hoekstra* ... Vrienden, van Hamburg. — Zeilklaar, *Reining* Alberdina, ...; *Stutvoet* Magreta Gezina, naar Maldon.

...ZIJL, 12 Oct. Binnengekomen den 9den kapit. *Pomper* ..., van Stettin; *Rasker* Margaretha, van de Jahde; den ... *Kramer* de Hoop, van Harlingerzijl, beide naar Amsterdam; ... *Riepma* Agatha, van Dantzig; *Siemers* Gezina, van de ... *Schoon* Jacobus Cornelis, van Carolinerzijl; *Kort* Petronella, van Fedderwaddezijl; *Mulder* Margaretha, van Harlingerzijl; *Strakholder* juffer Annette, van Norden; *Mulder* Klasina, van Hoekzijl; *Heins* Georgina, van Fedderwaddersijl, en *Rozeboom* Eendragt, van Norden, alle 8 naar Amsterdam; *Oosterhuis* Janna, van Bremen; den 12den *Sprik* Grietina Hillechiena, van Dantzig; *Mulder* Maria van Kamminga, van Riga. — Vertrokken den 9den *Rulofs* vr. Alida en *Datema* Margeretha, beide van Amsterdam naar Leer; den 10den *Weyharts* Antina, naar de Jahde; *Fulsma* Maria, naar Hoekzijl; den 12den *van der Molen* Jantina, naar Emden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

3 Oct. Hendriks, Antonia (Amsterdam), v. Nerva n. Amsterdam.
Veen, Bougina (Wildervank), v. Londen n. de Oostzee.
van Driesten, Grunus (Veendam), v. Schiedam n. de Oostzee.
4 — de Jonge, Hesperus (Woudsend), v. Harlingen n. Memel.
Ebling, Anna Hendrika (Gron.), v. Schiedam n. de Oostzee.
Vos, Anna Luitzia (Pekela), v. Londen n. de Oostzee.
Hazewinkel, Albertina (Veendam), v. Petersb. n. Devenport.
Boon, Annegina (Veendam), v. Petersburg n. Devenport.
Speelman, Geertruida Speelman (Pekela), v. Petersb. n. »
5 — Smit, Margina (Pekela), v. Libau n. Dundee.
Korter, Ri.. (Pekela), v. Amsterdam n. Riga.
Oldenburger, Alida (Pekela), v. Libau n. Holland.
Bontekoe, Jonge Lucas (Zuidbroek), v. Gent n. de Oostzee.
Mellema, Hermanus Hesselaar (Schiermonnikoog), v. Newcastle n. Koningsbergen.
Nieboer, Hendrika (Wildervank), v. Amsterdam n. Dantz.
Douwes, Sieka (Veendam), v. Londen n. Koningsbergen.
Scholtens, Sjoumeta (Groningen), v. Londen n. Koningsb.
Konter, jonge Brechtus (Krommenie), v. Amst. n. Petersb.
Gilik, Anna Cathrina (Schiermonn.), v. Amst. n. Petersb.
6 — Klasen, Margrietha (Hoogez.), v. Koningsb. n. Gothenburg.
Harding, Margaretha (Pekela), v. Riga n. Buiksloot.
Altona, Hendrika Margrietha (Pekela), v. Petersb. n. Bremen.
Bakker, Paulina (Dordrecht), v. Nerva n. Purmerend.
Staal, Tjadda (Pekela), v. Riga n. Harlingen.
Schuur, jonkvr. Elizabeth (Pekela), v. Vlaardingen n. Memel.
Oldenburger, Catharina Cornelia (Groningen), v. Dantzig n. (Nantes.
Rozema, Gezlena Jantina (Gron.), v. Hartlepool n. Stettin.
Leeuwes, Arendina (Wildervank), v. Antwerpen n. Stettin.
Don, Idee (Dordrecht), v. Riga n. Brussel.
Hazewinkel, Roelfina Kniper (Veend.), v. Dordtr. n. Dantz.
Lukje, Frouke Egberdina (Hoogezand), v. Amst. n. de Oostz.
de Boer, Wemelina (Pekela), v. Schiedam n. Riga.
Oldenburger, Gustaf (Leeuwarden), v. Hull n. de Oostzee.
Bieze, Vriendschap (Sappemeer), v. Amsterd. n. Dantzig.
de Vries, Bcerta Schuringa (Veend.), v. Rotterd. n. Stettin.
Smith, Anna Jantina (Pekela), v. Dantzig n. Nantes.
Das, Hermanna Das, (Pekela), v. Antwerpen n. Petersburg.
Korfker, Anna Martha (Veendam), v. Memel n. Termonde.
Brandligt, twee Godfrieds (Amst.), v. Batavia n. Petersburg.
7 — Schuur, Aaltje Pronk (Wilderv.), v. Amsterdam n. Dantzig.
Butter, 2 Gebroeders (Durgerd.), v. Dantz. n. Christiansand.
Ruiding, Elsina Catrina (Pekela), v. Riga n. Edam.
8 — Dood, Christina Jantina, van Schiedam naar de Oostzee.
de Boer, Elisa, van Delfshaven naar Riga.
Boer, Nelsina Bertha, van Rouen naar Dantzig.
Zeegers, Cathalina, van Amsterdam naar Dantzig.

De wind den 3den Oct. N.W.; den 4den N.W. en Z.O.; den 5den Z.O.; den 6den Z.Z.O.; den 7den Z.Z.W.; den 8sten Z.W. en W.Z.W.
ELSENEUR, 8 Oct. 1851.

SCHEEPSVRACHTEN.

NEW-YORK, 24 *Sept.* Naar Amsterdam betaalde men voor hars 2 sh. 3 d.

KONINGSBERGEN, 4 *October.* Bevracht naar Dundee een Hollandsch schip voor 23 sh. per ton vlas, naar Amsterdam een dito van 50 last voor f 16, naar de Maas voor f 17 en Antwerpen voor f 18 per last tarwe.

RIGA, 4 *Oct.* Bevracht naar Amsterdam f 21 per last slagl lijnzaad en f 22 per last tors, beide met f 1 kapl., naar Rotterdam ad 185 c. en 10 c. kapl. per ton zaai-lijnzaad en f 23 met f 1 kapl. per last tors, naar Brugge 5½ stv. per oude Amst. voet vuren balken en f 24 met f 1 per last tors; alles met 15%.

MEMEL, 4 *Oct.* Naar Holland is f 15 per last hout bedongen.

PETERSBURG, 4 *Oct.* De bevrachtingen zijn naar Holland f 23 en 15% per last rogge, naar Engeland 31 sh. per ton vlas.

DANTZIG, 6 *October.* Londen 2 sh. 4 d. per qr. tarwe, de Weser f 14 per last hout. Amsterdam f 16 per last rogge.

STETTIN, 6 *Oct.* Bedongen naar Dundee 11 sh. 6 d. voor vuren, 13 sh. 6 d. voor eikenhout, Londen 9 sh. per ton zink, Holland f 12 voor gerst.

PILLAU, 7 *Oct.* Bedongen naar Amsterdam f 16, de Zaan f 15, de Maas f 17, Antwerpen f 18, de Eems en de Weser alles f 16 per last tarwe.

215de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

4de Lijst. No. 11582 een prijs van f 1000.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 13 October 1851.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	39 Cts.,	per ℔	09⁵Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11 Cts.,	„ „	22 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	41 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11 Cts.,	„ „	37 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	10⁵ Cts.,	„ „	35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 10 *October.*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ f 4,30	Bl. Voer 38 ℔ f 2,45
Oude Bak 72 ℔ f 7,40	Veen 66 » » 4,40	» 40 » » 2,60
N. Oml. 70 » » 6,70	» » »	Zw. Voer 36 » » 2,10
» 72 » » 6,90	N. GERST.	» 38 » » 2,25
» Old. 68 » » 5,80	N. Winter 56 ℔ f 4,10	» 40 » » 2,35
» » 70 » » 6,20	» 58 » » 4,40	BOONEN.
» » 72 » » 6,60	Dito 60 » » 4,70	Paardeb. f 4,50 75. f 5
ROGGE.	O. » » »	ZADEN, ENZ.
N. Inlands. van 1851	Knobbe 60 » » 4,15	Gr. Gortp.m. f 6,50,75 f 7
66 ℔ f 5,70	» 62 » » 4,45	Par. 100 N. ℔ f 9,25 a f 13
» » 68 » f 6,00	N. HAVER.	Old. Klz. f 9,25,50,60,70
» » 70 » » 6,30	Dikke 40 ℔ f 2,50	Oostfr. dito f 9,50,70,85
O. » 66 » » 5,60	» 42 » » 2,60	Zomerz. f 6,50,75 a f 7
» » 68 » » 5,90	» 44 » » 2,75	Boterz. f 6,50 f 7
N. BOEKWEIT.	» 46 » » 2,90	G. Mostz. f a f 9,50
N. Gr. Zd. 62 ℔ f 4,15	» 48 » » 3,05	Raapol. p. v. f 30,25
64 » » 4,45	» » »	Prijs der Boter
66 » » 4,75	Bl. Voer 36 » » 2,30	1ste s. Ton f 24,50
		2de » Ton - 22,50

De aanvoer van Granen was heden onbeduidend. — Tarwe prijshoudend. — Rogge met weinig handel in een doen. — Boekweit als voren. — Gerst wel zoo goed te plaatsen. — Haver niet dan lager te verkoopen. — Boonen stil. — Gort weinig in omgegaan. — Zaden tot vorige prijzen met weinig handel.

AMSTERDAM, 10 *Oct.* Tarwe. prijsh. 134 ℔ Kleefs. f 265; 122, 123 ℔ Vries. f 195, 197 aan de Zaan. Rogge bij vorige prijzen aan cons. In cons.: 115, 116 ℔ gedr. f 168, f 170; 111 ℔ gedr. f 160, bij partijen; 113 ℔ n. Noord-Brab. f 180; 123 ℔ Pruiss. f 191 bij partij. — Gerst ruim met redelijken handel: 103 ℔ o. Old. Winter f 137; 112 ℔ dito Deensche f 154; 119 ℔ jar. dito f 174. — Haver prijshoudend: 93 ℔ n. Dikke f 115; 87 ℔ j. fijne f 103. — Boekweit prijsh.: 120 ℔ Vries. f 165.

Koolzaad dadelijk in een doen, op levering ½ p. vl. hooger; Elve 51½ p. vl.; op 9 vat dadelijk 53½ p. vl.; in Oct. 54 p. vl.; Nov. 54½ p. vl.; April 57½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering iets vaster; op 6/w. f 32; Vlieg. f 31 a 25; Nov. f 31 a 25 a f 31; Dec. f 31,50 a 75; Mei f 33.25 a 50 a 25; Sept. f 34. — Lijnolie wel zoo aangenaam; op 6/w. f 35,50; Vlieg. f 34,50. — Hennepolie op 6/w. f 37,50; Vlieg. f 36,50.

Van den 11den. Heden verkocht van Tarwe in entr.: 129, 130 ℔ Rijn f 249, f 253 bij partij. En van Rogge: 124 ℔ Brab. f 190; 116 ℔ o. gedr. f 170; 118 ℔ n. Archangel f 190, alles in cons. en ook bij partij. — Heden is gedaan: Koolzaad op 9 vat in April tot 57½ p. vl.

LONDEN, 8 *Oct.* Van alle soorten Graan is in den loop dezer week niet ruim aangevoerd. Zoowel Inl. als vreemde Tarwe bedong heden de notering van l.l. Maandag. Voor Gerst, Boonen en Erwten werden nagenoeg de prijzen van eergisteren besteed. Haver goed gevraagd op de notering van Maandag.

LONDEN, 10 *Oct.* Inl. Tarwe was heden onveranderd en vreemde ging tot de prijzen van l.l. Maandag niet dan tragelijk van de hand. Gerst en Boonen lusteloos op de prijzen der vorige koersen. Haver ging bij kleinigheden tot de vorige prijzen van de hand.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

BEILEN, 6 *Oct.* Op de jaarmarkt, alhier gehouden, waren aangevoerd 461 runderen, 1016 varkens en 5000 schapen. De handel in runderen, varkens en schapen was vrij levendig, zoodat van het aangevoerde het grootste gedeelte verkocht is. De runderen golden van f 25 tot f 80, de varkens van f 3 tot f 25, en de schapen van f 1,50 tot f 5.

GIETEN, 7 *Oct.* Op de heden alhier gehouden jaarmarkt waren aangebragt 222 paarden voor rijtuigen, 43 losse paarden, 387 runderen, 253 schapen en 126 varkens. De handel was over het algemeen levendig. De paarden golden van f 10 tot f 130, de koeijen van f 30 tot f 80, de schapen van f 2 tot f 4,25 en de magere varkens van f 3 tot f 10. De toevloed van menschen overtrof aller verwachting, en de menigte kramen en stallen, alsook de goede aftrek van het te koop aangebodene, getuigden van de gunstige gang van het dorp voor het houden eener jaarmarkt.

GORINCHEM, 10 *Oct.* Op de gisteren te Arneide plaats gehad hebbende paardenmarkt waren tusschen de 1400 en 1500 paarden aangebragt. Er waren geene buitenlandsche kooplieden aanwezig, zoodat er alleen binnenlandsche handel gedreven werd, wie zelfs nog niet zeer levendig was, behalve in merrie-veulens, daarvoor dan ook nog al een vrij goede prijs werd bedongen.

LONDEN, 10 *Oct.* De verschillende soorten vleesch konden heden niet dan met moeite de vorige prijzen bedingen; de kwaliteit was over het algemeen gering.

De aanvoer bestond uit 1682 runderen, 560 kalveren en 7864 schapen.

Gedurende de beide dagen van de groote schapenmarkt te Ballinasloe, in Ierland, zijn daar 50,404 stuks tegenwoordig geweest, en daarvan 47,027 verkocht. De prijzen waren iets hooger dan verleden jaar.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 11 *October.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 57¹⁵⁄₁₆, 58¹⁄₁₆, 57¹⁵⁄₁₆; Dito Certific. 3 pCt. 68¹⁄₁₆, 68⅞; Dito Dito 4 pCt. 90⅞, 90¼, 90⅛; O. 1. Leening 4 pCt. 89½; Handelmaatschappij 110. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47⅜. — SPANJE, L. bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. 14⅝; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 14⅝, 14½, 14⅝; Dito Onbep. Stukken 5 pCt. 14⅞, 14⅝; Dito 3 pCt. 39; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 35⅞, 35½, 35⅞; Coup. Ard. 8⅞, 8⅝; Frans. Uitgest. 5⅞. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 34; Dito Dito 4 pCt. 33⅞. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 106; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 105; Cert. 4½ pCt. 99½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 88⅞, 89; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88⅞; Inschr. in Assign. 6 pCt. 65½; Certific. van Dito 6 pCt. 65⅞. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 73; Dito Nieuwe 5 pCt. 79¹⁄₁₆, 79½, 79⁹⁄₁₆; Amerik. Bank-Actiën 2⅞; Mexik. 26⅝, ⅞, ½; Gren. 1⅜ pCt. 14⅝; 4 pCts. Weldadigh. 78¼.

Bij eenige affaire in Integralen was heden de stemming in Holl. fondsen iets flaauwer.

In Spaansche vertoonde, tot verbeterde prijzen, de handel over het algemeen nog al eenige levendigheid.

In Oostenrijksche bij geringen omzet meer aangeboden.

Overigens leverde de markt in vreemde effekten niets belangrijks op.

Venez. Uitg. v. 100 £ 11⅝, ⅞; Spaans. 1 pCt. 16⅞, ⅞.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt. *Laatste Prijzen te 5 uur.* Integr. 2½ pCt. 57⅞; Ard. a 510 £ 14⅝; Binnenl. 3 pCts. 35⅝.

AMSTERDAM, 12 *October.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Heden zijn alleen Onbep. Ardoins à 14⅝ pCt. verhandeld.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

ROELOF BOSMA,
Med. Pract. te Grootegast,
en
WIBBINA COPINGA NIEWEG.

MARUM, 5 October 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

A. BIK, JR.,
Rijks-Ontvanger,
met
A. DE JONGE.

GRONINGEN, 9 October 1851.

*** Heden beviel van eene DOCHTER J. K. BOON, Echtgenoot van

P. E. VAN CINGEL.

N. SCHEMDA, 8 October 1851.

*** GRONINGEN, 10 October 1851. Heden beviel van eene DOCHTER A. C. SWARTE, Echtgenoot van

H. J. J. NINTEMAN,
Smid bij de Draaibrug.

*** GRONINGEN, 11 October 1851. Heden beviel van eene *DOCHTER* Vrouwe J. C. LAMAN TRIP, geb. MUNNIKS.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON ANTJE SWARTWOLD, Echtgenoot van

C. BROUWER.

GRONINGEN, 11 October 1851.

*** ASSEN, 11 October 1851. Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER HINDERINA JOHANNA HOES, geliefde Echtgenoot van

A. T. BOSTEIJN.

Eenige kennisgeving.

*** Terwijl ik treur over het verlies mijner dierbare Vrouw, volgde haar heden ook het KINDJE, hetwelk zij mij den 26sten September l.l. schonk.

AMSTERDAM, 4 October 1851.

W. BOELKEN.

Eenige kennisgeving.

*** OOSTWOLD, 8 October 1851. Sedert weken reeds zwaar beproefd, werd ik heden nog smartelijker getroffen, door het overlijden van mijnen veel geliefden Echtgenoot JANNES SMITH, in den ouderdom van 50 jaren en omstreeks 4 maanden, na een gelukkig huwelijk van ruim 25 jaren. Zes Kinderen, waarvan 3 met mij nog niet geheel hersteld, en eene aangehuwde Dochter, betreuren nevens mij zijn gemis.

Schoon diep gewond, wenschen wij nogtans eerbiedig Gode te zwijgen, in het kinderlijk geloof, dat al Zijn doen, hoe donker vaak, heiligheid en liefde is.

G. BOER,
Wedw. J. SMITH.

*** Heden overleed ons jongste Zoontje HERMANNUS JOANNES, in den ouderdom van bijna vijf weken.

GRONINGEN, 10 October 1851

G. SCHOLTENS,
geb. **SWARTE.**

*** GRONINGEN, 13 October 1851. Wij kunnen deze Stad niet verlaten, zonder onzen HARTELIJKEN DANK te betuigen aan zoo velen, die onzen ZOON in zijn smartelijk lijden hebben bijgestaan, die ons alle blijken van deelneming bij zijn verlies hebben te kennen gegeven. Te groot is dit aantal, om dit bij ons kort verblijf in persoon te kunnen doen, weshalve wij op deze wijze onze gevoelens van dankbaarheid aan allen toebrengen.

J. J. SLOT, *Predikant* te *Schermerhorn.*
M. J. SLOT, geb. **RIEDEL.**

HEDEN TE BEZIEN,

ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat: **de belangrijke verzameling BOEKEN**, waarbij die, nagelaten door de Heeren Mr. **P. G. SEVENSTERN** en Ds. **R. DAMSTÉ**; bestaande uit vele **uitmuntende werken, merkwaardige Schriftelijke Aanteekeningen over Wetgeving en Regten**, enz., welke, benevens eene aanzienlijke Collectie PLATEN, LIEFHEBBERIJEN, BOEKENKASSEN, ENZ., publiek zullen worden verkocht op WOENSDAG den 15den October en vervolgens, telkens des middags te 3 en des avonds te 6 uur, volgens CATALOGUS, à 10 Cts. te bekomen.

*** Door **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, en **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

TWAALFTAL PREKEN,

Uitgesproken te *'s GRAVENHAGE*,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

1849—1851.

PRIJS *f* 3,60.

*** **Gebr. MULLER**, te *'s Hertogenbosch*, hebben alom verzonden:

DE STRIJD DER PARTIJEN

IN DE

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK

VAN HET

KERKELIJK STANDPUNT BESCHOUWD.

EEN WOORD VAN VREDE,

DOOR

IRENAEUS ALETHOPHILUS,
Evangeliedienaar in de Hervormde Gemeente.

PRIJS *f* „—50.

AFSCHRIFT.

In het jaar 1800 eenenvijftig, den dertienden October, ten verzoeke van den Heer Mr. JUSTINUS HENDRIK VAN GENNEP, Advokaat, wonende te *Arnhem*, in zijne hoedanigheid van Voogd over de minderjarige Kinderen van wijlen den Heer JUSTINUS VAN GENNEP, gewoond hebbende en overleden te *Groningen*, bij wijlen JACOBA JOHANNA TER HUIZEN in echte verwekt, en welke minderjarigen tevens als Erfgenamen hunner sedert den dood des Vaders overledene Zuster naar de Wet tot hunne Vaderlijke Nalatenschap geroepen, deze overeenkomstig het voorschrift van de Wet, onder het voorregt van Boedelbeschrijving hebben aanvaard, kiezende bij Requirant, voor zoo ver noodig, domicilie bij zijnen Procureur hierna gemeld; voorts uit kracht van een bevel door de Arrondissements-Regtbank van *Groningen*, op den 23sten September j.l. gewezen, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd, en waarvan bij deze Afschrift wordt overgeleverd, heb ik BRONNO DE HAAN, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof van *Groningen*, wonende te *Groningen*, **gedagvaard:**

ALLE ZOO BEKENDE ALS ONBEKENDE OF AFWEZIGE BELANGHEBBENDEN bij de voormelde door den Requirant in zijne hoedanigheid opgemeld, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde NALATENSCHAP van wijlen den Heer **JUSTINUS VAN GENNEP**, op den vijfentwintigsten Maart 1800 vijftig overleden, om, bij vooraf gestelden Procureur, op VRIJDAG den negentienden December 1800 eenenvijftig, des morgens te half tien uur, te verschijnen ter gewone teregtzitting van welgemelde Regtbank, ten einde te antwoorden en met den Eischer voort te procederen op de vordering, welke hij bij deze instelt, strekkende daartoe, dat:

Aangezien de Requirant van het beheer en de administratie, door hem in opgemelden, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel van wijlen der Pupillen Vader gehad, gehouden en gevoerd in den vorm bij de Wet voorgeschreven, aan de Gedaagden **REKENING** en **VERANTWOORDING** verlangende te doen, die REKENING met de bescheiden ter inzage door de belanghebbenden ter Griffie der Regtbank voornoemd heeft nedergelegd.

Mitsdien bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank zal worden benoemd een Regter-Commissaris, ten wiens overstaan die Rekening door den Requirant zal kunnen worden gedaan, en dat de Gedaagden daarbij tevens zullen worden veroordeeld, om, nadat die Rekening alzoo zal zijn gedaan met den Eischer, op de wijze bij de Wet bepaald, voort te procederen, ten einde te geraken tot vaststelling van het saldo dier Rekening, mitsgaders van al hetgeen de Eischer verder van die Nalatenschap onder zich heeft, om vervolgens door hem te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn; alles met bevel dat de kosten te dezer zake reeds gemaakt en verder te maken, door den Eischer bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het batig overschot van dezen Boedel, en met veroordeeling van de zoodanige der Gedaagden, welke deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van het regtsgeding.

En heb ik Deurwaarder aan de Gedaagden verklaard, dat Mr. ANTONIUS MODDERMAN als Procureur voor den Eischer in dezen zal occuperen, en voorts Afschrift van voormeld Bevel en van dit Exploit aangeplakt aan de Vergaderplaats der Regtbank voornoemd, terwijl gelijke Afschriften dezer Openbare Dagvaarding tweemalen zullen geplaatst worden in de *Haarlemsche-* en *Groninger Couranten*, als daartoe bij voormeld bevel aangewezen; zijnde de kosten behalve de zegels, het regt van registratie en de plaatsing in de dagbladen, vijf gulden vierendertig en een halve cent.

B. DE HAAN,
Deurwaarder.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

DIENSTREGELING.

Tusschen *AMSTERDAM* en *GRONINGEN*, **dagelijks**, behalve Zaturdags, over *KAMPEN*, *ZWOLLE*, *MEPPEL* en *ASSEN*, en in dadelijke aansluiting met de **DILIGENCE** der Maatschappij tusschen *ASSEN*, *WILDERVANK* en *VEENDAM*.

Vertrek van *AMSTERDAM* 's morg. te 7 uur; aankomst te *GRONINGEN* 's avonds circa te 11 uur.

Vertrek van *GRONINGEN* 's avonds te 10½ uur en aankomst te *AMSTERDAM* 's namiddags circa te **3½ uur.**

Correspondeerende te *AMSTERDAM* op de Spoortreinen naar *HAARLEM*, *LEIDEN*, *'s GRAVENHAGE*, *ROTTERDAM*, *UTRECHT* en *ARNHEM* en de STOOMBOOTEN op *ZAANDAM*, *ALKMAAR* en het *NIEUWEDIEP*.

ROTTERDAM - BORDEAUX.

In Correspondentie met *Marseille*, *Toulon*, *Bayonne*, *Cette*, *Nantes*, *Bilbao* en *Santander*, enz.

Deze nieuwe Dienst zal worden aangevangen in het begin van *November*, met het nieuw gebouwd Nederlandsch Stoomschip ***BORDEAUX***, Kapitein M. J. FRANTZEN, uitmuntend ingerigt voor PASSAGIERS en GOEDEREN, en voorzien van Machines van 110 Paardenkracht.

De overtogt zal geschieden in 3 à 4 dagen.

De afvaarten zullen vooreerst iederen 20sten dag van beide Havens plaats hebben.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van

SMITH & Co., *Rotterdam.*
ALBRECHT & FILS, *Bordeaux.*

HEDEN NAMIDDAG TE 2 UUR,

ten Huize van den Heer P. WIERSEMA, buiten de Heerepoort te *Groningen*, verkoop van **ROERENDE GOEDEREN.**

OP DONDERDAG DEN 23sten OCTOBER

1851, des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Behuizing door de Wedw. H. WOLTHUIS bewoond, aan het Schuitendiep te *Groningen*, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: KABINET, LADETAFEL, HALVE KASTKLOK, TAFEL, STOELEN, GLAS-, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, LINNEN, BEDDEGOED en LIJFSTOEBEHOOREN; voorts **TOONBANK, WINKEL** en **WINKELGEREEDSCHAPPEN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Te bezien daags vóór den Verkoop, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Woensdag den 22sten October

1851, des namiddags precies te 2 uur, zal, voor de Behuizing bewoond geweest door nu wijlen J. VAN EIJSDEN, IJzersmid in de Zwanenstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een nette **INBOEDEL**, bestaande uit EIKENHOUTEN KABINET, DITO LADETAFEL, BUREAU, TAFELS, STOELEN, HALVE KASTKLOK, SPIEGEL, SCHILDERIJEN, GLAS- en AARDEWERK, TIN- en BLIKGOEDEREN, BEDDEGOED en MANS LIJFSTOEBEHOOREN; — voorts **SMIDSGEREEDSCHAPPEN**, waaronder een BLAASBALG, AANBEELD en BOORMACHINE, eenig STORT en IJZER, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. Te bezien des daags vóór den Verkoop, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Donderdag den 23sten Octob[er]

1851, des namiddags te twee uur, zullen, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat alhier, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder MAHONIE- en EIK[EN]HOUTEN LINNEN- en BOEKENKASTEN, CANAP[É,] FORTE-PIANO, LEDEKANTEN, TAFELS, STOEL[EN,] MANS en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, GOUD[EN] HOROLOGIE en hetgeen meer, te bezien zal zijn d[es] vóór den Verkoop, des morgens van 10—1 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOP VAN EIKENHOUT

Op ZATURDAG den 25sten October 1851, des mo[rgens] precies te 10 uur, zal, bij den Molen van H. VAN BR[UG]GEN, buiten het Kleine poortje, alhier, publiek wo[rden] verkocht: eene groote partij **EIKEN PAAL-** [en] **KROMHOUT**, geschikt voor Scheeps- en [?] Timmerwerk.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Houtveiling in de *Altena*,

bij Groningen,

op VRIJDAG den 17den October, des voormiddags elf uur, onder werkelijke Houtkoopers, van eene aanzienl[ijke] partij FREDRIKSTADSCHE en LAURVIGSCHE **VUR[EN]** en RIGASCHE **GREENEN BALKEN, HUISBA[L]KEN, DEELEN, KOLDERS, ENZ.**

D. VAN HOUTEN.

De finale toewijzing en verk[oop] der **VASTE GOED[E]REN**, gelegen te *Visvliet*, behoorende aan W. L. en D. KRIJTHE, in de *Groninger Couranten* van den 3den 7den October 1851 omschreven, zal plaats hebben **DONDERDAG den 16den dezer**, des namid[dags] te 4 uur, ten Huize van den Kastelein J. W. BAKK[ER] te *Visvliet.*

Mr. M. DE MUINCK.

BOELDAG.

Op DONDERDAG den 23sten October 1851, precie[s] 2 uur, gedeukt de Landbouwer E. G. HOFSTEDE, [ten] Huize van K. WIERINGA, te *Wirdum*, Boeldag te hou[den] van **36 VETTE JONGE KOEIJEN.**

J. H. GLAS.

Mr. **C. HARTMAN BUSMAN[N,]** Notaris te *Sappemeer*, zal, op DIN[S]DAG den 4den November 1851, avonds te 6 uur, ten Huize va[n] Weduwe H. H. KOOL, te *Sappemeer*, publiek verkoop[en] eene **KOOPMANS BEHUIZING**, los **SCHUU[R]TJE**, ERF en TUIN, groot 7 Roeden, 60 Ellen, staa[nde] tegenover het Gemeentehuis te *Sappemeer*, doende jaar[lijks] tot grondpacht *f* 5 en behoorende tot de beneficiaire [nala]tenschap van FOKKE JELLES DE ROOSZ, in leven Ko[op]man te *Sappemeer.*

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats, zal er bin[nen] kort, in openlijke veiling ter verkoop worden aangebod[en:] Eene royale **HEEREN HUIZING**, bevattende on[der] scheidene, meest BEHANGENE GEPLAFONNEERDE BENEDEN- BOVENKAMERS, KELDERS, PUT en REGEN[WA]TERSBAKKEN, met anexe **SCHUUR** en **STALLIN[G,]** benevens eenen grooten wélaangelegden **TUIN** BROEI- en TREKKAST, alles staande en gelegen aa[n de] Straat te *Scheemda*, in eigendom toebehoorende aan [...] bewoond door den Heer Mr. E. H. ST HEEMAN aldaa[r;] zijnde te bezigtigen van af den 16den dezer tot den 1s[ten] November e.k.

Nader onderrigt bij den Eigenaar, alsmede te *Winschot[en]* ten Kantore van den Notaris

Mr. B. HAITZEMA VIETOR.

De ondergeteekende heeft zich me[t zijn] woon gevestigd **voor de HEE[RE]POORT**, en heeft daar een' WINK[EL] van **VISCH en FRUIT** en [...] wat tot zoodanig Vak vereischt wordt geopend; verzoe[kt] nederig de gunst van zijne Stad- en Landgenooten.

P. LOOR.

TE KOOP:

Een **VOIGTLÄNDER DAGUERREOTI[E]TOESTEL** met alle TOEBEHOOREN, des verkie[zende] met onderrigt. Nadere informatie aan het BUREAU [dezer] COURANT.

Met den 1sten Februarij wordt op den **NAAIWINKEL** in de **Poelestraat** gevraagd: eene **MEESTE[RES,]** grondig het **FIJN-LINNENNAAIJ[EN,]** **STOPPEN** en **MAZEN** verstaande. Zich [te addres]seren bij Mevrouw DE RANITZ, aan het Groote Ke[rkhof,] en Mejufvrouw DE RANITZ, in de Ebbingestraat.

Namens de Directrices der Diakenie-Naai- en Breischolen
M. E. CROMMELIN,
Wedw. DE RANITZ.

Bij een' RIJKS ONTVANGER op [een] Dorp in de Provincie *Groningen* [wordt] voor eene BEJAARDE **DAME** [de] legenheid aangeboden tot **INWONI[NG]** met het genot van eene VRIJE KAMER, KOST en WASSCHEN, tegen eene jaarlijksche tegemoetkoming [van] *f* 300; behalve het kleine van het Huisgezin, [...] gelegenheid nog het voordeel aan van een aangena[am] huiselijk verkeer. Hierop reflecterenden gelieven zich, franko brieven onder de letters A. S., te adresseren [aan] het BUREAU dezer COURANT.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

OCTOBER 1851.

DAGEN.	BAROMETER op 0°. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	THERMOMETER. 8 u.	2 u.	8 u.	VOCHTIGHEIDSTOESTAND. 8 u.	2 u.	8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	2 uur.	8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	2 uur.	8 uur.
5	753,49	753,68	754,46	9,5	14,8	11,3	0,94	0,72	0,88	Z.	Z.W.t.Z.		weinig bewolkt	bewolkt	bewolkt
6	755,04	753,96	756,50	8,5	11,5	7,8	0,88	0,89	0,82	Z.W.t.W.	Z.W.	Z.W.	»	»	weinig bewolkt
7	757,10	754,81	752,96	7,4	13,7	12,6	0,95	0,68	0,92	Z.	Z.W.t.Z.	»	mistig.	»	bewolkt
8	754,10	754,89	756,80	8,3	11,8	9,0	0,82	0,62	0,85	Z.W.	W.	W.	weinig bewolkt	»	»
9	759,29	759,36	759,03	8,5	12,8	10,2	0,88	0,80	0,94	»	W.Z.W.		bewolkt	betrokken	regen
10	758,81	759,90	763,07	9,1	12,7	11,4	0,91	0,91	0,93	Z.	W.t.Z.	Z.W.	betrokken	»	betrokken
11	766,35	767,53	768,11	10,5	14,6	12,0	0,94	0,92	0,94	Z.W.t.Z.	W.Z.W.	Z.Z.W.	bewolkt	»	helder
Gem. stand over de maand September	764,16			14,1			0,81			regen 3,4 strepen					

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 14*den October* 1851, *no.* 82.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

'sGRAVENHAGE, 11 October.

H. M de Koningin heeft gisteren avond Hunne Excell. de ministers met derzelver echtgenooten bij zich ontvangen. De leden van het corps diplomatique zijn insgelijks bij H. M. toegelaten.

— De schout-bij-nacht *J. Enslie*, directeur en kommandant der marine te Willemsoord, is in de residentie aangekomen, en heeft eene conferentie gehouden met den heer *Hugenholtz*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal. Vervolgens hebben beiden een onderhoud gehad met den minister van binnenl. zaken. Ook de heer *de Kok*, adjudant van den schout-bij-nacht, bevond zich in deze residentie. Uit een en ander meenen sommigen op te maken, dat er met den heer *Enslie* onderhandelingen worden gevoerd over de aanvaarding der sedert eenigen tijd opengevallen betrekking van minister van marine.

— Berigten uit Paramaribo van den 6den September, alhier ontvangen, melden, dat sedert de afzending der laatste tijdingen (zie boven) in den gezondheidstoestand der kolonie geen zeer merkbare verandering ten goede had plaats gevonden. Ofschoon de sterfgevallen onder de militairen en marine eenigzins minder waren, waren zij onder de ingezetenen toegenomen. Van den 23sten Augustus tot den 6den September bedroeg het aantal derzelve 68, waarvan 46 partikulieren, 11 onder het bataljon jagers no. 27, 6 onder de marine en 5 onder de equipaadjes der koopvaardijschepen. Daarentegen werd eenige beterschap waargenomen in de algemeen verspreide katarrhale ziekte, waardoor op sommige plantaadjes de geheele slavenmagt was aangetast geweest, tot groot nadeel voor de werkzaamheden. (*Staats-Ct.*)

Van den 12*den*. Eenige dagen geleden hadden twee personen, in een publiek huis alhier, grove verteringen gemaakt en betaald met Russische coupons. Een dezer coupons door de waardin in betaling gegeven zijnde, bekwam zij dien in den loop van den dag van Vrijdag, uit Amsterdam terug, met de opmerking, dat het papier valsch was. In den laten avond van dien dag ontving het publiek huis weder een bezoek van diezelfde personen, die, even als den eersten keer, op nieuw ruime verteringen begonnen te maken.

Terwijl de gasten vrolijk en wel waren, verwijderde zich de waardin en begaf zich naar het commissariaat van politie. Terstond werd de inhechtenisneming dezer verdachte lieden bevolen, en de commissaris van policie *Waldeck*, begaf zich onmiddellijk naar het commissariaat van politie. De personen aldaar aangebragt en geïnspecteerd geworden zijnde, bleek dat een hunner niet minder dan ongeveer 40 valsche Russische coupons van *f* 50 in den zak van zijn jas geborgen had.

Ondervraagd naar de herkomst van dat papier, waren de antwoorden zoo ongerijmd en verward, dat er voor de politie geen twijfel meer overbleef, of zij had voor zich twee personen, die zich met het in omloop brengen of uitgeven van valsch papier bezig hielden. De delinquenten zijn in den vroegen ochtend van Zaturdag, op last van den gemelden commissaris van politie, naar het huis van bewaring getransporteerd en is deze ambtenaar daarna per eersten spoortrein naar Amsterdam vertrokken, alwaar deze personen, naar men verneemt, woonachtig waren. — Wij beschouwen deze ontdekking van het grootste gewigt.

AMSTERDAM, 11 October.

Bij de laatste herstemming voor leden van den Gemeenteraad van Amsterdam vond men op een stembriefje als motto aangehaald: „*Jezus Sirach* X: 1b., 2b., 3b." Deze woorden, door den oordeelkundigen kiezer gebezigd, waren te juist gekozen, om ze hier niet uitdrukkelijk te vermelden. Zij luiden (volgens de overzetting van v. D. PALM) als volgt:

„*De regering des verstandigen is door orde gekenmerkt.*"
„*Gelijk de Stads-regering is, zoo zijn ook hare ingezetenen.*"
„*Door de wetenschap der machthebbers wordt de Staat opgebouwd.*"

Moge de uitslag der verkiezingen blijken geven van eene vervulling te zijn van het op de aangehaalden volgende vers:

„*In des Heeren hand is de heerschappij der aarde, en wie haar op elken tijd nuttigst is, geeft Hij het bestuur in handen.*"

— In de vorige week zijn van hier naar Londen per stoomboot verscheept ongeveer 500 schapen en eenige runderen, en in deze week 1029 schapen, 25 kalveren en 31 ossen en koeijen.

— Wij vernemen, dat valsche Russische coupons van *f* 50 in omloop zijn. Dezer dagen zijn door de heeren *Hope en Co.* onderscheidene dergelijke coupons voor valsch verklaard en als zoodanig geweigerd. [Zie boven, onder *'s Gravenhage.*]

Van den 30*sten*. Wij vernemen met groote belangstelling, dat de dr. *E. M. Beyma*, conservator bij het museum te Leiden, eerlang eene reis zal ondernemen naar België, Frankrijk, Italië, welligt ook naar Spanje en Portugal. Voorts bestaat het voornemen, om onderscheidene plaatsen aan de kusten der Adriatische en Middellandsche Zeeën, en onderscheidene eilanden in dezelve aan te doen en te bezoeken.

Verder heeft hij het voornemen, om over Turkije en Klein Azië het Heilige Land te bezoeken en Egypte door te reizen, en van Alexandrië over Duitschland terug te keeren. Deze reis zal hij doen in gezelschap van jonkhr *van Heemstra*, uit Friesland Wij wenschen hartelijk, dat hij het letterkundig en belangstellend publiek in Nederland op de vruchten zijner opmerkingen en nasporingen zal vergasten, na het volbrengen van die reis. Hij hoopt die reis in den tijd van acht maanden te volbrengen.

ROTTERDAM, 8 October.

Gisteren avond had hier eene belangrijke plegtigheid plaats, namelijk de opening der *akademie van beeldende kunsten en technische wetenschappen.*

ARNHEM, 10 October.

Vele personen zullen wel niet weten, dat bij gelegenheid van ongelukken, oproer, schipbreuk, overstrooming, brand of anderen nood, als ook, in geval van rooverijen, plundering, betrapping op heeter daad, bij openbaren kreet of bij geregtelijke tenuitvoerlegging, men verpligt is, daartoe in staat zijnde, en zulks geweigerd of nagelaten hebbende, den arbeid, de dienst of den bijstand te verleenen, die van hen gevorderd mogt worden. Dusdanige weigering ontving de commissaris van politie alhier, in den nacht van den 12den op den 13den September l.l., bij gelegenheid van een' ernstigen brand, van zekeren *Pieter Bolleman*, die dan ook, te regt staande bij het kantongeregt in geldboete is verwezen. Wij plaatsen dit ten einde zulks in gegeven omstandigheden tot eene waarschuwing zoude kunnen verstrekken.

MIDDELBURG, 10 October.

Bij vonnis der arrondissements-regtbank te Zierikzee van den 22sten Julij l.l., is *Eylert Meeter*, wonende te Rotterdam, wegens laster, gepleegd tegen den heer *Ellinckhuijsen*, consul van Spanje te Rotterdam, in een artikel van de *Zierikzeesche Nieuwsbode* van den 20sten Maart l.l., veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes maanden, eene geldboete van *f* 1000 en de kosten. — Dit vonnis is bij arrest van het prov. geregtshof van Zeeland van den 27sten September ten volle bekrachtigd.

— Den 2den dezer werd voor de correctionele regtbank te Goes behandeld de zaak van het openbaar ministerie, tegen den wel-eerw. heer *Hendrik Mertens*, Roomsch-Katholijk pastoor te St. Jansteen, beklaagd van in eene openbare reden, op den kansel, de daden van het gemeente-bestuur te hebben berispt.

Op den 9den dezer heeft de regtbank uitspraak gedaan, en den beklaagde schuldig verklaard aan het feit, hem bij dagvaarding ten laste gelegd, en hem veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden, alsmede in de kosten van het geding.

ALMELO, 11 October.

In het begin der vorige maand bragt de dochter van *Jan Elhorst*, landbouwer te Zenderen, de koeijen naar de weide, bij welke gelegenheid een derzelve, door eenen haar onbekenden hond (eene soort van kleine geele dog met opstaande ooren, onder aan de achterbeenen werd gebeten, en waarvan, daar de hond haar verdacht voorkwam, zij bij hare terugkomst dadelijk kennis aan haren vader gaf; deze hierover ook ongerust wordende, vervoegde zich bij eenen Apotheker te Almelo, welke hem een drank voor de koe mede gaf en zeide dat de melk na verloop van 3 of 4 dagen gerust mogt gebruikt worden.

De koe bleef inmiddels rustig tot in de eerste dagen der vorige week, toen zij zeer onrustig werd en trachtte te stooten, hoewel zij ver genoeg van de andere beesten verwijderd was. De veearts vond den toestand dadelijk bedenkelijk, en deed het dier eene sterke aderlating ondergaan. Des anderendaags was het nog veel erger, liggen, opstaan, bulken, stooten, schoppen enz. volgde elkander onmiddellijk op, waarop de veearts verklaarde dat er alle kenteekenen van dolheid voorhanden waren, en aanraadde het dier dadelijk af te maken, 't welk dan ook heeft plaats gehad, en is hetzelve bij het huis diep in den grond begraven.

De bovenvermelde hond is dadelijk in de nabijheid van het Elhorst van kant gemaakt.

LEEUWARDEN, 9 October.

In Friesland is wederom last gegeven tot het dooden van 35 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 2752 runderen.

— In het tijdsverloop van ééne week, hebben wij den tweeden belangrijken diefstal uit deze stad te vermelden. Heden morgen tusschen 5 en 6 uur, is in het huis van eenen koemelker, terwijl de bewoners zich op het land bevonden, door middel van uit- en inwendige braak, ontvreemd een gouden horologie met dito ketting en cachet, een zilveren horologie met dito ketting en cachetten, eene dito tabaksdoos, drie dito pijpuithaalders, een gouden mans doekspeld, een paar dito mans oorringetjes, twee dito vingerringen, twee zilveren melkpijpen om koeijen te melken, ongeveer *f* 90 aan geld en eenige oude munten. — Algemeen wenscht men, dat het der justitie en politie gelukken moge hare pogingen, om de misdadigers te ontdekken, thans met beter gevolg, dan bij zoovele vroegere gelegenheden, bekroond te zien, en dat het *niet* ontdekken van de daders van diefstallen, brandstichtingen, enz., eens ook hier uitzondering in plaats van regel moge worden. De tegenwoordige gesteldheid van zaken toch schijnt niet anders dan den moed der booswichten in deze stad aan te wakkeren en hun steeds stoutmoediger te maken.

— In den voormiddag van gisteren heeft zich aan het bureau van politie alhier in arrest begeven een manspersoon, zijnde doofstom, die voorgaf zich aan onderscheidene binnen deze stad gepleegde diefstallen te hebben schuldig gemaakt. De politie houdt zich thans onledig met het noodige onderzoek ten dezen te doen.

— Naar wij vernemen is gisteren, op den openbaren weg bij Hardegarijp, eene meid door een' haar onbekend manspersoon, nog al lang en zwaar van gestalte, gekleed met een' duffelschen jas, en een pet op het hoofd, aangerand geworden, waarbij haar het zilveren oorijzer van het hoofd is gestolen. Het oorijzer was gemerkt *A. I. S.* 1848.

GRONINGEN, 13 October.

Zaturdag voormiddag laatstleden heeft alhier de opening plaats gehad der stembiljetten, voor de keuze van een lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, in plaats van den heer mr. B. WICHERS, die als zoodanig heeft bedankt. Er zijn ingekomen in de bus te Groningen 427, te Hoogezand 48, te Sappemeer 61 en te Haren 19, totaal 555 stemmen; — er zijn van onwaarde verklaard 3 stemmen, blijvende het totaal zuiver 552, en is alzoo de volstrekte meerderheid 277 stemmen, waarvan bij de opening gebleken is, dat er gevallen waren op den heer STEVEN BLAUPOT TEN CATE, te Hoogezand, 356 stemmen, welke alzoo tot lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal is benoemd.

De overige stemmen waren verdeeld op de volgende heeren:

J. D. van Herwerden	90.	Mr. *A. Modderman*	3.
Mr. *G. Diephuis*	37.	*G. Bolhuis*, te Haren	1.
Mr. *A. Oudeman*	14.	*M. Boerma*	1.
Jhr. mr. *O. Q. I. J. van Swinderen*	10.	Mr. *T. Ten Berge*	1.
W. L. de Sturler	6.	*J. W. C.* baron *van Ittersum*	1.
Mr. *J. J. A Quintus*	4.	Jhr. *Alberda van Ekenstein*	1.
Mr. *J. J. Cremers*	4.	*J. W. Huizinga, Jr.*	1.
Jhr. mr. *M. Bakker*	4.	*J. de Boer*	1.
C. Römelingh, te Haren	3.	Mr. *W. de Sitter*	1.
Mr. *W. Gockinga*	3.	*J. J. Sormani*	1.
Mr. *H. J. Trip*	3.	*J. C. van Hasselt*	1.
Jhr. mr. *O. J. Quintus*	3	Mr. *R. IJ. Muller*	1.
		H. Evers	1.

(Het aantal kiezers ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, in het hoofdkiesdistrikt Groningen, bedraagt volgens de kiezerslijsten:

Groningen 1063, Haren 73, Hoogezand 188 en Sappemeer 96; — totaal 1420.

Bij de thans afgeloopene stemming waren er in het geheel slechts 555 biljetten ingekomen.

Op een der stembriefjes stond geschreven:

STEVEN BLAUPOT TEN CATE, te *Hoogezand.*
Wien liever thans mijn stem gegeven,
Nu Gruno *schaars een hart ons biedt,*
Dat gloeit voor 't nieuw staatkundig leven; —
Dáárin slechts 't HEIL VAN NEÊRLAND *ziet?*)

— In de heden gehoudene zitting van den gemeenteraad alhier waren tegenwoordig de heeren v. IMHOFF, LOHMAN, v. HEIJNINGEN BOSCH, SLOT, UPMEIJER, v. GIFFEN, CREMERS, ONNES, DE SITTER, DOMMERING, QUINTUS, v. ITTERSUM, ROELFSEMA, MULLER, MULDER, DE LA FAILLE, TRIP, OUDEMAN en de secretaris.

Na opening dezer vergadering door den voorzitter, wordt door den secretaris voorgelezen een rekest van W. W. JULLENS, zonder beroep, verzoekende, dat bij de vervulling der onderscheidene betrekkingen, die ten gevolge van de invoering der nieuwe gemeente-wetgeving door den raad zullen moeten worden aangesteld, adressant moge in aanmerking komen, bepaaldelijk dat hij worde benoemd tot de betrekking van commissaris der Friesche en daarbij behoorende veeren.

Op voorstel van den voorzitter, wordt dit rekest aangehouden, om ter gelegener tijd, bij de vervulling van vakante plaatsen daarop acht te slaan.

De voorzitter stelt voor, de benoeming van leden voor de veencommissie door den raad, tot eene volgende vergadering uit te stellen, daar deze commissie den burgemeester of één' der wethouders tot haren voorzitter moet hebben en omtrent deze laatsten nog geene beslissing is genomen.

De heer CREMERS wenscht de zaken, die het veenkantoor betreffen, voorloopig weder aan dezelfde commissie toe te vertrouwen, die daarmede vroeger was belast, totdat daarin nader zal zijn voorzien, en tevens aan haar op te dragen de bestaande instructie te herzien en in overeenstemming te brengen met de nieuwe bepalingen dienaangaande in de gemeentewet.

De heer QUINTUS zegt, dat de veencommissie nog nimmer eene instructie heeft gehad, maar slechts hare werkzaamheden heeft verrigt uit naam van of voor den raad of den burgemeester en wethouders; schoon in het vervolg, zijns inziens, het maken eener instructie ook voor die commissie niet onwelgevallig zoude zijn.

De heer CREMERS merkt aan, dat er in dat geval nog meer noodzakelijkheid bestaat om, voordat er nog personen tot die commissie zijn benoemd, eene instructie vast te stellen voor de pligten, die zij te vervullen heeft, en het gezag, dat zij kan uitoefenen.

De voorzitter zegt, dat dit nog geen punt van behandeling is, daar zijn voorstel alleen strekt om de benoeming van de leden dier commissie uit te stellen tot een' volgenden keer. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

De raad ging hierop over tot het benoemen van de vaste commissie, belast met het ontwerpen der verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd, volgens art. 166 der gemeentewet.

De voorzitter stelt voor, om behalve den burgemeester, die volgens genoemd art. voorzitter dezer commissie is, nog 4 leden daarbij te benoemen; waartoe wordt besloten.

Nadat de heer TRIP nog gevraagd had, wie vroeger de leden van die commissie waren geweest, ging men volgens art. 78 en volg. der provinciale wet als bij het doen van keuzen door den raad tot rigtsnoer genomen, zoolang nog geen reglement van orde zal zijn vastgesteld, — tot die benoeming over en werden daartoe tot stemopnemers benoemd de heeren LOHMAN, QUINTUS, UPMEIJER en ROELFSEMA.

De uitslag der stemming was, dat tot leden der commissie werden benoemd: de heeren LOHMAN, QUINTUS, VAN HEIJNINGEN BOSCH en CREMERS; en zullen overeenkomstig art. 54 der gemeentewet de namen der benoemden worden bekend gemaakt.

Hierop worden op voorstel van den voorzitter en door denzelven de commissiën benoemd met het ontwerpen van eene instructie voor den secretaris en met het ontwerpen van eene instructie voor den gemeente-ontvanger, en wel tot leden der eerste commissie, de heeren LOHMAN, SLOT, DE SITTER, VAN ITTERSUM en R. Y. MULLER, en tot die der tweede commissie de heeren UPMEIJER, CREMERS, ONNES, QUINTUS en OUDEMAN.

Bij monde van den heer VAN HEIJNINGEN BOSCH brengt hierop de commissie, in wier handen gesteld is de voordragt van heeren burgemeester en wethouders, betrekkelijk het getal der te verkiezen wethouders, rapport uit, en adviseert dezelve tot de aanneming van die voordragt, en alzoo om te besluiten, dat er 3 wethouders voor deze gemeente zullen worden benoemd, daar zoodanig getal voor de werkzaamheden, welke het collegie van dagelijksch bestuur in deze stad te verrigten heeft, ook haar voldoende voorkomt. In dit rapport worden verschillende werkzaamheden opgenoemd, die volgens de nieuwe gemeentewet (art. 54, 134, 138, 166 en volgende) van het collegie van burgemeester en wethouders op den raad zijn overgegaan of aan denzelven kunnen worden opgedragen, zoodat het genoemde collegie minder werkzaamheden heeft, dan vroeger. Volgens het gevoelen der commissie, zouden deze werkzaamheden gevoegelijk aldus worden verdeeld: de burgemeester het dagelijksch toezigt, de politie en militaire zaken; één wethouder het armwezen, waartoe behooren alle liefdadige gestichten; een tweede wethouder de fabrikaadje; een derde de burgerlijke stand en de volksregisters. — Een vierde wethouder zou dus geen afzonderlijk vak hebben, veelal overbodig zijn, en zelfs niet als plaatsvervanger van een' der overigen kunnen optreden, daar alsdan volgens art. 90 der gemeentewet daartoe een ander lid van den raad moet worden benoemd. Ook art. 92*b* der gemeentewet leverde volgens het oordeel der commissie geen genoegzaam bezwaar op, om deswege een' vierden wethouder te benoemen, daar de raad nog altijd tot het verkiezen van dien vierden wethouder kan overgaan, als dit wordt noodig geoordeeld; hij behoudt daartoe nog altijd de faculteit. De commissie acht het alzoo ongeraden, om nu reeds tot het maximum van vier over te gaan.

De heer CREMERS vereenigt zich met de conclusie van het rapport, maar hij meent gehoord te hebben, dat in het rapport gesproken wordt over de verdeeling der werkzaamheden tusschen de wethouders; dit staat, zijns oordeels, niet aan de commissie, en ook niet aan den raad, om daarover bepalingen te maken.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH zegt, dat het geenszins de bedoeling was der commissie, om op eene beslissende wijze de werkzaamheden tusschen de wethouders te willen verdeelen; zij heeft alleen zulks willen aantoonen, ten bewijze dat er geene behoefte bestond aan een' vierden wethouder ter vervulling der werkzaamheden.

De heer VAN ITTERSUM meent ook, dat bij de beoordeeling van het aantal wethouders, natuurlijk de werkzaamheden, die ieder der wethouders had te vervullen, ter beoordeeling moesten worden genomen, en dat derhalve in zooverre dit punt door haar ter sprake is gebragt.

De heer CREMERS zegt, deze aanmerking slechts te hebben gemaakt uit vrees, dat bij eene stilzwijgende aanneming van dit rapport, ook de verdeeling der werkzaamheden zou zijn aangenomen, zooals door de commissie was opgegeven.

De heer DE SITTER kan zich niet vereenigen met de conclusie van het rapport. Hij zegt, in zijne vroegere meening zelfs versterkt te zijn door het rapport der commissie; deze toch had bij de opnoeming der verschillende werkzaamheden door ieder der 3 wethouders te vervullen niet gesproken van de belangrijke werkzaamheden, die voor de wethouders voortvloeijen uit de bepalingen van art. 181 en 182 der gemeentewet, ten aanzien van het toezigt op de finantiële omstandigheden der gemeente, tot welke werkzaamheden geen der 3 wethouders, volgens de verdeeling door de commissie gemaakt, genoegzamen tijd zou kunnen vinden. Daarbij had hij nog eene zwarigheid, dat n.l., in geval in het collegie van burgemeester en wethouders, behalve de burgemeester slechts 3 wethouders zitting nemen, eene meerderheid van 2 personen zou kunnen beslissen tegenover eene minderheid ook van 2 personen, iets hetwelk voor den voorzitter, vooral bij belangrijke zaken, hoogst moeijelijk en minder aangenaam zou kunnen worden.

De heer QUINTUS zegt, dat de werkzaamheden uit de genoemde artt. 181 en 182 voortvloeijende, niet door één' wethouder mogen geschieden, maar door den burgemeester en wethouders gezamenlijk, en dat dus het opdragen van deze werkzaamheden aan één' wethouder, tegen de wet zoude zijn. Ook acht hij de zwarigheid gering, door den spreker geopperd, wat aangaat de beslissende stem des burgemeesters. Gedurende de 5 jaren toch dat hij wethouder is geweest, is zulks nog nimmer voorgevallen. Ook zullen in het vervolg niet zoovele belangrijke zaken aan burgemeester en wethouders worden opgedragen als vroeger, en vervalt dus meer de mogelijkheid, dat de burgemeester in eene moeijelijke positie zou kunnen geraken.

De heer DE SITTER merkt op, dat hij niet het doel had om artt. 181 en 182 der gemeentewet te schenden, maar aangezien het onmogelijk is, dat het geheele collegie gezamenlijk de boeken en de kas opneme en het verslag van den toestand der gemeente doe, wenschte hij een' wethouder meer bepaald te hebben belast met die boeken vooraf na te zien en een concept-verslag vooraf op te maken. Ook zijn de werkzaamheden van het collegie in het vervolg belangrijker, zijns oordeels, dan wel door vorigen spreker was voorgesteld.

De heer ONNES heeft behalve de bezwaren door den heer DE SITTER tegen het rapport der commissie geuit, en waarmede hij gedeeltelijk instemt, nog andere bezwaren, met name de ongelegenheid, welke zoude kunnen ontstaan, wanneer bij de aftreding der wethouders volgens art. 80 der gemeentewet, om de een of andere mogelijke reden twee van de drie leden bedanken of niet worden herkozen; terwijl tevens de werkzaamheden van hen, bij de nieuwe organisatie van het gemeentebestuur, meerder zullen zijn dan vroeger.

De voorzitter vindt het verschil van gevoelen omtrent dit punt natuurlijk; het is hier echter alleen de vraag, of het voorstel der commissie aannemelijk is of niet; hierbij moet men zich de zaak goed voorstellen: tot nu toe zijn er slechts 3 wethouders geweest en deze hebben de zaken kunnen afdoen; wil men dus een' vierden, dan moet men aantoonen, dat daartoe noodzakelijkheid bestaat en dit juist zal nog niet kunnen gebeuren, zoo lang het effect van de gemeentewet nog onbekend is en de ondervinding nog niet geleerd heeft dat zij noodig zijn. Men moet alzoo wel tot het besluit komen, dat op het oogenblik het getal van 3 wethouders voldoende voorkomt.

Nadat de voorzitter nog eenige inlichting gegeven heeft aan den heer CREMERS aangaande de conclusie van het rapport der commissie, wordt zij in omvraag gebragt en met 16 stemmen tegen 2 (DE SITTER en ONNES) aangenomen.

De heer DE SITTER verzoekt aanteekening in de notulen, dat hij zich met dit besluit der vergadering niet heeft kunnen vereenigen.

De heer ONNES brengt hierop rapport uit van de commissie in wier handen was gesteld een voorstel van heeren burgemeester en wethouders, rakende het geven van presentiegelden aan de leden van den raad.

Volgens art. 58 der gemeentewet moet door den raad worden bepaald of de leden voor het bijwonen der zitting een presentiegeld zullen genieten of niet. Hieromtrent had verschil van gevoelen bestaan en van daar, dat deze zaak in handen eener commissie was gesteld. Volgens het oordeel dezer commissie, had de ondervinding steeds geleerd, dat die vergaderingen, waarin door de leden presentiegeld werd genoten, veel ijveriger en veel stipter op tijd waren bijgewoond, dan waar zulks niet het geval was. Ook kan dit presentiegeld niet voor eene bezoldiging worden aangemerkt, daar het toch in geene verhouding staat tot de moeiten en werkzaamheden aan de betrekking van raadslid verbonden; en aangezien noodzakelijk ter bevordering van de orde, als er geen presentiegeld werd genoten, eene boete moest worden vastgesteld en dit volgens het oordeel der commissie minder strookte met de waardigheid der betrekking, zoo hadden alle leden, door deze redenen geleid, hunne bezwaren tegen het genieten van presentiegeld laten varen en zich vereenigd met het voorstel van burgemeester en wethouders, echter met verandering van de considerans.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH blijft bij zijn gevoelen, dat art. 58 den raad op een moeijelijk standpunt plaatste. Hij zal echter na de ontvangene inlichtingen zijne stem voor het voorstel der commissie uitbrengen.

De heer DE SITTER brengt nog in het midden dat, gelijk hem uit de dagbladen was gebleken, op meerdere plaatsen ten platte lande geen presentiegeld door de raadsleden werd genoten; in het aannemen alzoo daarvan in deze gemeente ligt voor hem iets stootends; weshalve bij zich niet met het voorstel kan vereenigen.

De heer DOMMERING zegt, zich daarmede wel te kunnen vereenigen, aangezien men bewezen heeft, dat hetzij een presentiegeld, hetzij eene boete moet vastgesteld worden en dit laatste en met de waardigheid niet overeenkomstig, en daarenboven in vele opzigten hard te noemen is.

De heer ONNES meent dat de ondervinding in dezen het eenigste rigtsnoer behoort te wezen en niet het voorbeeld van andere gemeenten.

Het voorstel van de commissie in omvraag gebragt zijnde, wordt met 17 stemmen tegen 1 (DE SITTER) aangenomen.

De geloofsbrieven en bijlagen van den heer J. TH. DOORNBOSCH ingekomen zijnde, worden deze door de vroeger daartoe benoemde commissie onderzocht, die daarop, bij monde van den heer DE SITTER rapport doet en zegt de stukken alle in orde te hebben bevonden en alzoo tot de toelating van den heer DOORNBOSCH te adviseren; waartoe wordt besloten, alsmede dat hiervan aan Gedeputeerde Staten, behoudens de bepalingen van art. 33 en 38 *b* der gemeentewet, zal worden kennis gegeven.

Deze zitting wordt hierop gesloten en verdaagd tot aanstaanden Woensdag, des middags te 12 uur.

— Dezer dagen is aan de leden van het *Instituut voor Doofstommen* alhier het gewone jaarlijksche verslag van de toestand dezer heilzame inrigting verzonden. Wij deelen daaruit de volgende bijzonderheden aan onze lezers mede:

In plaats van nu wijlen den heer mr. P. G. SEVENSTERN, is den 19den Mei l.l. tot mede- hoofddirecteur van het instituut verkozen de heer mr. M. BAKKER; terwijl mevrouw de weduwe TRESLING, geboren STRATINGH, en mejufvrouw T. G. KEIZER tot directrices zijn verkozen.

Bij hetzelfde aantal departementen als het vorige jaar is het aantal leden, voor zoover bekend, wederom met 53 verminderd.

Deze voortdurende vermindering van het getal der leden, dat gedurende de laatste *acht* jaren, blijkens de verslagen, 1180 heeft bedragen, is gewis zorgwekkend, en het is uit dien hoofde, dat Hoofddirecteuren de departementsdirecteuren, bij vernieuwing, op de meest ernstige wijze hebben uitgenoodigd, om toch hunne beste pogingen aan te wenden, ten einde nieuwe leden te verkrijgen.

Ook in dit jaar ontving het Instituut vele legaten en schenkingen.

„Ieder weldenkend Nederlander," aldus luiden de woorden van het verslag, „die het Instituut kent, die de uitkomsten, door hetzelve verkregen wordende, op den waren prijs weet te schatten; die overtuigd is van deszelfs groote en toenemende behoefte aan geldelijke ondersteuning, en die zich, in dit opzigt, door den schijn niet laat verblinden, zal zich met ons verheugen, dat de hiervoren gemelde weldaden aan dat Instituut bewezen zijn, niet, omdat, wat de geldelijke bijdragen betreft, — al mogten wij daarover al dadelijk kunnen beschikken, — daaraan voor het oogenblik volstrekte behoefte bestaat, maar dewijl de jaarlijksche inkomsten van die kapitalen eenigermate vergoeden het beloop der gemist wordende contributie van leden, waarvan het getal sedert de laatste jaren zoo zeer is verminderd."

In dit jaar zijn *veertien* doofstommen aan het Instituut opgenomen. Sedert het opmaken van dit verslag zijn aan het Instituut 32 nieuwe kweekelingen opgenomen, waaronder echter 3 à 4, die, waarschijnlijk wegens gemis aan verstandelijke vermogens, zullen moeten worden ontslagen.

Voor, *achttien* kweekelingen is een verlengd verblijf aan het Instituut aangevraagd en verkregen, en wel gedurende het eerstvolgende schooljaar, dewijl Hoofddirecteuren zich overtuigd hielden, dat ze nog meerdere vorderingen konden maken.

Zestien kweekelingen van het Instituut zijn ontslagen. Konden *twee* hunner, uithoofde van daartoe leidende oorzaken, geene vorderingen meer maken, de overigen zijn bekwaam, hoezeer in meerdere of mindere mate, om in de maatschappij te verkeeren. Van deze hebben *tien* op den 13den Mei l.l. hunne geloofbelijdenis, naar de leer der Hervormden, afgelegd. Een ander der ontslagen kweekelingen heeft, na een voorafgegaan daartoe strekkend opzettelijk onderzoek blijken gegeven van ervaren te zijn in de Israelitische Godsdienst- en geloofsleer; terwijl *drie* Roomsch-Katholijke kweekelingen alhier tot de eerste Heilige Communie zijn toegelaten.

„Het moet", zeggen Hoofddirecteuren in hun verslag, „bij allen wel de aangenaamste gewaarwording te weeg brengen, dat meest alle doofstommen het Instituut niet verlaten, dan na hunne geloofsbelijdenis te hebben afgelegd. Dit gevoel zal verhoogd worden, als wij u de verzekering geven, — en dit kunnen wij in ruime mate doen, — dat de Godsdienstige kennis onzer ontslagen wordende kweekelingen veelal overtreft die van de meeste jongelieden, welke op gelijken leeftijd hunne geloofsbelijdenis afleggen. Warmen dank brengen wij daarvoor toe aan de Godsdienstleeraars van de onderscheidene kerkgenootschappen, die met zooveel moeite en volharding zich met het geven van leerstellig Godsdienstig onderwijs aan ons Instituut wel willen belasten."

De pogingen, door Hoofddirecteuren in Mei l.l. aangewend, om door een artikel in de beide *Groninger Couranten* ('t welk door genoegzaam alle Couranten in ons land, op daartoe gedaan verzoek, is overgenomen), de aard en strekking van het Instituut meer algemeen bekend te maken, heeft voorshands reeds goede vruchten opgeleverd.

Sedert den 1sten Januarij wordt er aan de kweekelingen een meer uitgebreid en geregeld onderwijs in de gymnastiek gegeven. — Tevens is door Hoofddirecteuren op nieuw in overweging genomen de vraag, of het doelmatig en raadzaam zou zijn een afzonderlijk gebouw voor het geven van het onderwijs op te rigten. Dit sedert meer dan twintig jaren bij hen steeds als bijzonder wenschelijk voorgekomen plan, om het eenmaal zoover te brengen, dat de kweekelingen, althans in sommige ambachten, *aan het Instituut* onderwezen mogten kunnen worden, in plaats dat zulks geschiedde op winkels van onderscheidene bazen, zooals dit, van de oprigting des Instituuts af, heeft plaats gehad, was reeds het geliefkoosde denkbeeld van den stichter, HENRI DANIEL GUYOT. Hij was overtuigd, dat het in werking brengen van dit plan beschouwd moest worden als hoogst nuttig en bevorderlijk tot het toekomstig welzijn van de kweekelingen, die meestal, nadat zij het Instituut hebben verlaten, met hunnen handenarbeid in hunne behoeften moeten voorzien, en er dus het grootste belang bij hebben, hun ambacht *wèl* te kennen, door daarin grondig onderwijs ontvangen te hebben. Dat grondig onderwijs is op de winkels bij bazen buiten het Instituut, met betrekking tot onderscheidene ambachten, niet in voldoende mate te verwachten. Immers de kweekelingen worden, op nog zeer jeugdigen leeftijd, en op een tijdstip, dat ze, veel minder dan later, in staat zijn om anderen te begrijpen, op de winkels besteld, volstrekt niet bekend met het aanleeren ambacht. De bazen, die de kweekelingen aannemen, hebben daarbij geen belang, want die kweekelingen kunnen nog volstrekt niets ten hunnen behoeve uitvoeren. Die bazen hebben bovendien zelden, evenmin als hunne knechten, tijd of gelegenheid om hun eigen werk te verzuimen, ten einde de aan hen toevertrouwde doofstommen te onderwijzen. Wat deze nog leeren is het gevolg van het *zien werken*.

Geheel anders moet het gesteld zijn, als de kweekelingen in hunne ambachten aan het Instituut, en onder behoorlijk toezigt, geregeld onderwijs ontvangen, hetzij gedurende den geheelen tijd van hun verblijf aan het Instituut, indien bijzondere omstandigheden zulks, in hun belang, raadzaam mogten doen zijn, hetzij dat ze het laatste jaar of de beide laatste jaren van dat verblijf op een winkel werkzaam zullen geweest zijn, hierbij opmerkende, dat dit laatste, in den regel, als hoogstdoelmatig aangemerkt moet worden, ten einde de kweekelingen kennis te doen verkrijgen van datgene, wat het onderwijs aan het Instituut hun niet kan verschaffen, en hen tevens tot het verkeeren in de maatschappij geschikt te maken; terwijl het buiten allen twijfel gesteld mag worden, dat, na daartoe behoorlijk voorbereid te zijn, het bezoeken van ambachtswinkels door onze kweekelingen, gedurende het hiervoren bedoelde tijdvak, de beste uitkomsten zal moeten opleveren, dewijl zij alsdan begrijpen kunnen, wat zij begrijpen moeten, en de bazen van den door hunne doofstomme leerlingen te verrigten arbeid althans eenig voordeel kunnen trekken, door welk een en ander die bazen aangespoord zullen worden, om het verlangde onderrigt met des te meer ijver te geven, of door hunne, daartoe geschikte, knechten te doen geven.

Thans hebben Hoofddirecteuren gemeend, het reeds lang bestaande plan, om aan het Instituut een volledig of voorbereidend onderwijs in de daarvoor geschikte ambachten te geven, uit te voeren, en een gebouw te doen oprigten, niet alleen geschikt voor het onderwijs in de gymnastiek, maar tevens van voldoende ruimte en doelmatig ingerigt, bestemd, om daarin door geschikte personen onderwijs te doen geven, vooreerst in het *kleermaken*, het *schoenmaken*, het *timmeren*, het *schrijnwerken* en het *kuipen*; terwijl de gelegenheid bestaat, om daarin nog meerdere ambachten te doen onderwijzen. Dit gebouw is opgetrokken ten westen van de speelplaats, aanwezig tusschen de beide kosthuizen, en maakt alzoo met die kosthuizen één geheel uit, zoodat reeds spoedig met het onderwijs in de ambachten een aanvang kan worden gemaakt.

Hoofddirecteuren vertrouwen, dat de uitbreiding van het aan het Instituut regtstreeks te geven onderwijs de goedkeuring der leden zal wegdragen. Zij verwachten daarvan zeer veel goeds in het belang der kweekelingen, en bidden God, dat Hij zijnen zegen ook op dit werk moge schenken.

— Gelijk vroeger door ons gemeld is, bestond er bij de onderwijzers van het eerste en tweede distrikt dezer provincie het plan, om van vrijwillige bijdragen ter eere van hunnen voormaligen schoolopziener, prof. VAN SWINDEREN, een gedenkteeken te doen oprigten. Dit plan was reeds ver gevorderd en met den besten uitslag bekroond, toen zich op de laatste algemeene vergadering van 't Nederl. onderwijzersgenootschap de wensch openbaarde, om meer uitbreiding aan dat plan te geven. Diensvolgens is met acclamatie besloten, om deze voorgenomen hulde aan de nagedachtenis van VAN SWINDEREN te doen uitgaan van den geheelen onderwijzersstand in Nederland, waardoor het gedenkteeken uitwendig duurzamer en inwendig van hoogere beteekenis zou worden. Wij vernemen dat door de hoofdvereeniging van het onderwijzersgenootschap dezer dagen circulaires van opwekking en deelneming aan de verschillende afdeelingen zijn toegezonden.

— Zaturdag laatstleden is op de Zuiderwerf, bij den scheepsbouwmeester G. K. DE VRIES, met goed gevolg van stapel geloopen het nieuw gebouwde beurtschip van Amsterdam op Groningen *vice versa*, groot 40 roggelasten, kapt. E KETELAAR, van Groningen.

— In den morgen van Vrijdag laatstleden is tusschen de Spilsluizen bij den Ebbingepoortenboog alhier drijvende gevonden het lijk van een pas geboren kind van het vrouwelijk geslacht. Het lijkje is naar het stads-hospitaal vervoerd en aldaar deskundig. De justitie alhier doet ijverig onderzoek om den dader of de daderes van dit onmenschelijk feit op te sporen, hetwelk haar evenwel tot heden toe nog niet is mogen gelukken.

— Zekere A. M POLAK, kermisreiziger, wonende te Amsterdam en in dienst bij het paardenspel van den heer ETIENNE, dat thans in de Wildervank is geplaatst, vertrok Vrijdag middag, vergezeld van zijne vrouw, van hier naar genoemde plaats. Nauwelijks in de schuit zijnde, nam hij, die sedert jaren steeds medicijnen gebruikte, drank in, en terwijl zijne vrouw hem een dronk water zoude brengen, was hij reeds een lijk.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 124, behelst eene circulaire van den Staatsraad, Commissaris des Konings, d.d. 9den October 1851, no. 2, nopens de heffing der hoofdelijke omslagen.

Het *Provinciaal Blad* no. 125 bevat de circulaire van Gedeputeerde Staten, d.d. 9den October 1851, no. 14, nopens de afkondiging van plaatselijke verordeningen, die geene strafbepalingen inhouden.

Het *Provinciaal Blad* no. 126 behelst een besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 9den October 1851, no. 15, nopens den zin en de toepassing van eenige der in de gemeentewet opgenomen bepalingen, betreffende de plaatselijke belastingen.

Het *Provinciaal Blad* no. 127 behelst eene notificatie van Gedeputeerde Staten, d.d. 9den October 1851, no. 16, waarbij wordt afgekondigd het goedgekeurd reglement, houdende provisionele bepalingen op de benoeming van sommige waterschapsbesturen in het voormalig distrikt dezer provincie, de *Ommelanden* genoemd.

Dit reglement, — houdende provisionele bepalingen op de benoeming van commige waterschapsbesturen in het voormalig distrikt dezer provincie, de Ommelanden genoemd, — luidt als volgt:

Art. 1. De benoeming van scheppers, zijlvesten, zijlregters, dijkregters, boerregters of andere functionarissen, welke, luidens art. 6 van het Koninklijk besluit van den 29sten Maart 1822 (*Staatsblad* no. 7), moet plaats hebben volgens de reglementen van Hare Koninklijke Hoogheid Princesse ANNA, van den 18den Augustus 1755, zal, inkomstig en totdat zulks bepaaldelijk is geregeld, geschieden in het openbaar bij regtstreeksche keuze en volstrekte meerderheid door stembevoegde ingelanden van het zijlvest, de schepperij, het dijk-, zijl-, boerregt, of de afdeeling, waarvoor de keuze gedaan wordt.

Art. 2. Stembevoegd zijn alle zoodanige ingelanden, welke schotpligtig zijn onder het waterschap of de afdeeling, waarvoor eenige keuze plaats heeft.

Tot de uitoefening der stembevoegdheid wordt vereischt, meerderjarigheid en het genot der burgerlijke regten. Minderjarigen worden vertegenwoordigd door hunne voogden, getrouwde vrouwen door hare mannen, onder curatele gestelden door hunne curators.

Art. 3. Aan Gedeputeerde Staten wordt overgelaten te bepalen den tijd en de wijze van oproeping en verkiezing, en wijders al hetgeen tot de uitvoering van dit reglement zal blijken vereischt te worden.

Aldus vastgesteld, door de Staten der provincie Groningen, den zesden September 1851.

— Op den 9den October j.l. had te *Sappemeer* de beeediging van alle benoemde leden van den raad plaats. Hierna werden de wethouders benoemd en wel bij de eerste stemming H. B. TER SPILL met 8 stemmen; bij de stemming voor den anderen wethouder vonden 4 stemmingen plaats en werd daarop door het lot tusschen J. K. MULDER en J. P. MULDER, benoemd J. P. MULDER. Tot ambtenaren van den burgerlijken stand werden benoemd de heer burgemeester met 9 en de heer wethouder H. B. TER SPILL met 8 stemmen, en tot gemeente-ontvanger werd benoemd T. VENEMA, A.z., met algemeene stemmen.

— Men berigt ons uit *Appingedam*, van den 11den Oct.:

„Heden had weder de opening plaats van de stembus voor het nog ontbrekende ééne lid van den gemeenteraad. Bij de eerste verkiezing van leden had de heer mr. R. T. MEES *drie* stemmen minder dan de volstrekte meerderheid, weshalve hij op de lijst der kandidaten voor de herstemming werd geplaatst. Ofschoon aan de kiesvereeniging *Concordia* door hem was verzocht, dat men bij deze *herstemming* op zijn' persoon geen acht geliefde te slaan, is de heer MEES nogtans bij meerderheid van stemmen gekozen. Voor deze keus bij herstemming bedankt hebbende, heeft er nu weder eene *vrije* stemming plaats gehad met dat gevolg, dat de heer MEES van de 126 geldige stemmen 99 op zijn' persoon had vereenigd. — Voorts waren nog uitgebragt op J G. VEENDORP 20 stemmen, A. K. VEGTER 5, V. E. HAVER en E. TAKENS ieder 1 stem"

Men verneemt dat alsnu deze benoeming bij *vrije* stemming door den gekozene is aangenomen.

— Den 11den October is te *Eenrum* bij de opening der stembriefjes, ter verkiezing van twee leden van den raad der gemeente aldaar, gebleken, dat van de 69 uitgebragte stemmen 42 op K. A. NOORDHUIS, landbouwer te Westernieland, en 36 op K. J. KAMPINGA, landbouwer te Pieterburen, waren vereenigd, zoodat deze bij volstrekte meerderheid tot leden van den raad zijn verkozen.

— Ook in de gemeente *Uskwert* circuleert een adres, hetwelk binnen kort opgezonden zal worden aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, waarin wordt aangedrongen op afschaffing van de accijnsen van de eerste levensbehoeften en dezelve te heffen op de navolgende artikelen, n.l. Thee, Chocolade, Tabak, Rozijnen, Amandelen, Citroenen, Specerijen, Macaronie en Vermecellie.

— Ds. VAN GENNIP, van Oosternieland, heeft voor de beroeping naar *Wons* en *Engwierum* bedankt.

— Te *Tolbert* heeft men eene verregaande onmatigheid van sterken drank te betreuren, doordien F. R., oud 32 jaren, van beroep arbeider, j.l. Vrijdag avond, na het oprigten van eenen nieuwen roggemolen, willens zooveel heeft gedronken, dat hij des nachts daaraan is overleden, nalatende vrouw en één kind.

— In de laatste algemeene vergadering der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, te Amsterdam gehouden, zijn eereblijken toegekend aan 69 personen, die zich, door het bedrijven van edelmoedige en menschlievende daden, deze hadden waardig gemaakt. Onder deze personen komen voor uit onze provincie de navolgende: HARM WILLEMS DE BOER, te Loppersum; JAN KORNELIS DRENTH, te Saaksum; G. M. PORRENGA, te Zuidbroek; ABRAHAM MOOIBOER, te 't Zandt; DERK FIKKES MOLAGH, te Sappemeer, en MICHIEL RENNES, te Hoogezand.

— Men verneemt, dat er eene premie van vijfentwintig guldens is uitgeloofd aan hem, die TAMME JANS ROMP, laatstelijk woonachtig te *Munterdam*, vat en aan de justitie overlevert.

— Bij Z. M. besluit van den 5den October 1851, no. 3, is onder anderen tot zijne tegenwoordige functie herbenoemd en aangesteld in het kanton Hoogezand, tot plaatsvervangend kantonregter, mr. J. D. TRESLING.

— Door den minister van binnenlandsche zaken is benoemd tot professor in de Natuur- en Scheikunde bij het Koninklijk Athenaeum te Maastricht, de heer dr. B. VERVER, te Meppel, en wel ter vervulling van de vacature aldaar ontstaan door het beroepen van den heer dr. P. J. VAN KERCKHOFF, als Hoogleeraar naar Groningen.

— Het bijna driejarig zoontje van den heer P. A. COUPERUS, te *Augustinusga*, begaf zich l.l. Woensdag, zonder dat de ouders het merkten, al spelende van huis, met dat ongelukkig gevolg, dat het in 't water is gestort. Noch de radelooze toestand der bedroefde ouders, noch de spoedige hulp van den dorpsdoctor kon het leven van dezen lieveling doen behouden.

— Uit *Hoogeveen* wordt ons het volgende geschreven:

„Met belangstelling ziet men den uitslag te gemoet van het vonnis, 'twelk er zal geveld worden in de zaak van vier Hoogeveenster schippers, welke, niettegenstaande zij den van hen gevorderden tol van het Zwolsche diep hebben betaald, nog tot voldoening in regten werden aangesproken.

„De bedoelde schippers hadden zich ten dien einde vervoegd bij de boekhouders te Zwartsluis en Genemuiden, en gevraagd, hoeveel zij verschuldigd waren, 'twelk hun opgegeven zijnde, direct door hen is voldaan, en thans worden zij nog aangesproken tot betaling van gelden, welke zij niet weten verschuldigd te zijn."

— Uit *Emden* wordt van den 4den dezer het volgende gemeld: „De oogst van dit jaar valt, naar algemeen berigt wordt, wat *tarwe* aangaat, in kwaliteit en kwantiteit redelijk goed uit, doch men klaagt hier en in Munsterland over de ligte kwaliteit zoowel als over de geringe kwantiteit der *rogge*. — De *gerst* valt goed uit en de *haver* geeft betere vooruitzigten dan men vóór den oogst verwachtte. — *Koolzaad* heeft een goeden oogst opgeleverd: bijna 1900 à 2000 lasten zijn hier aan de markt geweest, waarvoor *f* 270 à *f* 310 betaald werd; de geringe bij de boeren nog aanwezige voorraad zou voor *f* 280 à *f* 295 te bekomen zijn. — Van *paardenboonen* staat nog een gedeelte te velde; men schijnt tevreden te wezen over den oogst van dit gewas. — Omtrent *aardappelen* zijn de berigten uiteenloopend; zeker schijnt te zijn, dat vele van de ziekte geleden hebben, zoodat, bij gebrek aan vreemden toevoer, de prijzen hoog blijven moeten. — De oogst van *hooi* is schaarsch geweest, zoodat de prijzen hoog zijn. — Het *boter*-gemaak was goed: de 53 pond Keulsch gewigt worden met *f* 15 à *f* 15½ betaald."

Hoor en Wederhoor!

.... „Het gemeene regt is inderdaad onbestaanbaar met privilegiën, die onder de vlag der bescherming ontstaan. Was eenmaal het beginsel van het gemeene regt in de zeden doorgedrongen, dan moest men zich ook vragen, of het wettig was, dat de Staat tusschen beide trad tusschen zekere klassen van voortbrengers en het verbruikend publiek, om dit laatste te dwingen voor de koopwaren der eersten meer te betalen dan zij waard zijn op de algemeene markt. De vraag is dan ook geopperd van het oogenblik af, waarop het beginsel van het gemeene regt of der gelijkheid voor de wet, hetgeen hetzelfde is, werd afgekondigd. De mannen van 1789 verklaarden zich heftig tegen het beschermingstelsel en vóór den vrijen handel. Wat schoone regels schreef niet TURGOT, die hun vriend en meester geweest was, om de handelsvrijheid terug te eischen tegen de bijzondere belangen, die beweerden, dat zij in zich den nationalen arbeid verpersoonlijkten!

De pogingen der geïnteresseerden der nationale vooroordeelen, verbitterd door de hevige oorlogen der Fransche revolutie, hadden voor eenigen tijd de balans doen overslaan naar den kant der beschermers; maar in 1838 werd in Engeland de strijd met kracht hervat, onder eenen vorm die het spreekwoord bevestigt: „eene goed gestelde vraag is meer dan voor de helft opgelost." Is het billijk, riepen edelmoedige mannen uit, dat het publiek belastingen betaalt, aan anderen dan aan den staat, aan anderen die, bij het licht der wet, niets meer doen dan hunne overige medeburgers? Een tijdelijke onderstand aan behoeftigen, eene kortstondige ondersteuning van hen, die hunne krachten beproeven, dit is maatschappelijke pligt; maar eene blijvende belasting, maar eene oneindige schatting aan mannen, die, bittere spot! beweren, dat zij ons redden van eene schatting aan den vreemdeling, dit is onbestaanbaar met de nieuwe beschaving; het behoort op te houden en begraven te worden in het stof der graven met de instellingen van het verleden, die vroeger onmisbaar mogten zijn, maar in onze dagen billijkheid en gezond verstand beleedigen.

Geen drogreden of paradox kan dit argument omver stooten. Het is een roem voor Engeland, het is een bewijs van het verstand dezer natie, van de kracht die onder haar het gevoel van billijkheid verkregen heeft, dat zij de eerste geweest is, in wier boezem voor dien eisch, die met evenveel kracht als talent werd volgehouden, men moet zeggen alle tegenstand, alle zamenspanningen van bijzondere belangen, alle partijbelangen hebben moeten zwichten. Zelfs het aristokratisch belang, hoe magtig ook, heeft moeten buigen en zich onderwerpen. Deze triomf van het gemeene regt is verkregen onder omstandigheden, welke toonen, hoedanige schreden de openbare meening gedaan heeft, hoezeer zij zich heeft losgemaakt van de hatelijke vooroordeelen, waarmede zij weleer maar al te dikwijls het patriotisme voedde"......

MICHEL CHEVALIER.

Een nieuwe vogel zonder vleugels.

Deze wordt, volgens eene mededeeling van den heer WESTWOODS in het Linnésche genootschap, op het eiland Howe, gelegen tusschen het eiland Norfolk en Nieuw-Holland, gevonden. Aldus weder een overblijfsel van eene uitgebreide familie. Kapitein POOLE heeft deze plaats toevalligerwijze bezocht, en daar hij haar gunstig voor de kolonisatie beschouwde, heeft hij zes Ieren overgehaald, zich met hunne vrouwen en kinderen aldaar te vestigen. Dit eiland strekt thans dikwijls tot toevlugtsoord voor de walvischvangers der Zuidzee, om water en levensmiddelen in te nemen. Daar geene regering dit eiland in bezit heeft genomen, is het thans het eigendom van den heer POOLE; het is tamelijk uitgestrekt en heeft twee hooge bergen, die men op eenen afstand van 16 mijlen in zee kan zien. Op dit eiland werd de genoemde vogel door kapitein POOLE ontdekt; hij is ongeveer zoo groot als een kwartel en de kolonisten vinden zijn vleesch zeer goed. Tot nog toe is geen zoodanige vogel naar Engeland overgebragt, maar velen zijn onder weg.

Opgave van den tijd, die de Russische havens open zijn.

Uit onderstaande opgave zal den belanghebbenden blijken het gewone getal dagen van het jaar, dat de Russische havens kunnen bevaren worden. De kortste tijd is van half Mei tot half Augustus, doch ook zelfs na den 15den Mei of daaromtrent, al zijn de havens open, kunnen b. v. de Witte Zee en andere zeeën, rivieren en wateren, die men doorvaren moet, soms vol drijfijs zijn, hetwelk oponthoud en gevaar veroorzaakt. Even als bij ons, zegt er het eene jaar het andere niet; echter is er op dit gemiddeld aangenomen getal dagen, *die er doorgaans verloopen, tusschen de mindere en meerdere zomermaanden en invallende vorst, waardoor de vaart ophoudt*, vrij wel te rekenen. Geheel open winters zijn ook zelfs in de zuidelijkste deelen van Rusland zeldzamer dan bij ons.

Havens van Rusland.	*Open vaartijd.*	*Havens van Rusland.*	*Open vaartijd.*
Onega..........	128 dagen.	Peni..........	240 dagen.
Archangel..........	144 „	Windau..........	243 „
Narva..........	167 „	Redutkale } Tuganrok }....	250 „
Croonstadt..........	182 „	Libau..........	251 „
Hapsal..........	190 „	Reval..........	255 „
Pernau..........	197 „	Ismaïl..........	287 „
Arensburg } Kunda }....	203 „	Theodosia..........	292 „
Kertsch..........	218 „	Eupatoria..........	307 „
Astrachan..........	220 „	Odessa..........	325 „
Riga..........	225 „	Baku..........	339 „

Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.